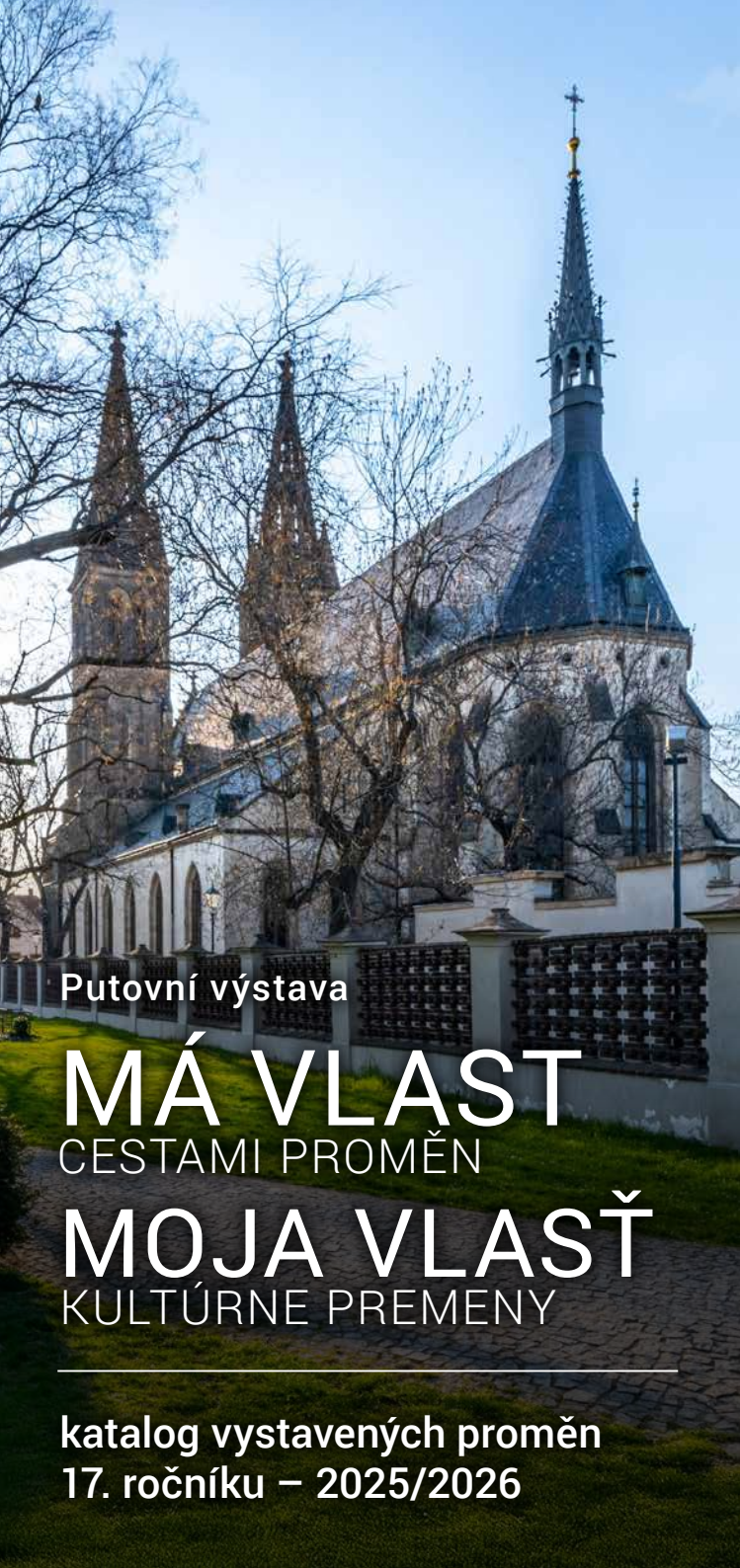

Putovní výstava

MÁ VLAST

CESTAMI PROMĚN

MOJA VLAŠŤ

KULTÚRNE PREMENY

katalog vystavených proměn
17. ročníku – 2025/2026

MÁ VLAST

CESTAMI PROMĚN

MOJA VLAST

KULTÚRNE PREMENY

2025/2026

17. ročník
česko-slovenské
putovní výstavy

17. ROČNÍK VÝSTAVY MÁ VLAST CESTAMI PROMĚN / MOJA VLAŠŤ – KULTÚRNE PREMENY

V sobotu 14. června 2025 byl na Vyšehradě slavnostně zahájen již 17. ročník česko-slovenské celoroční putovní soutěžní výstavy Má vlast cestami proměn / Moja vlasť – kultúrne premeny. Výstavy, která děkuje, inspiruje, motivuje. Ctí základní lidské hodnoty: Domov, svobodu, zdraví, a zejména s tím vším související společenskou odpovědnost.

Příběh putovní výstavy započal 21. března 2009. Tehdy ji pořádala Asociace Souznění – dnešní spolek Cestami proměn – spolu s Národní kulturní památkou Vyšehrad, Jihočeským krajem a městem Prachatice. Při slavnostním zahájení pokřtily ředitelka NKP Vyšehrad paní Míla Havelková a radní Jihočeského kraje Jana Krejsová atribut výstavy – Srdce vlasti – vodou z Vltavy. Symbolicky. Projekt nese jméno **Má vlast**, začíná na **Vyšehradě** nad **Vltavou**, a na vyšehradském hřbitově leží Bedřich Smetana, autor stejnojmenného cyklu symfonických básní. Patronkou projektu se stala Blanka Stehlíková, historička umění, dcera Ladislava Stehlíka – básníka domova a autora Země zamyšlené. Prezidentem spolku byla do letošního roku další vzácná osobnost, Karel Drhovský emeritní ředitel Národního památkového ústavu Plzeň.

Kamenné **srdce vlasti** bylo nalezeno na Vyšehradě při stavbě závlahového vodovodu z Vltavy. Je uloženo do dřevěné schránky od sochaře Václava Fialy, vystlané lýkem na paměť lýčených střevců a mošny Přemysla Oráče. Ty bývaly na Vyšehradě uctívány při korunovacích českých králů jako symbol pokory k zemi, které budou vládnout.

Z malého sálu se výstava už v 2. ročníku vydala ven – do měst a obcí po celé České republice a časem i do zahraničí – na Slovensko, do Nizozemska, Gruzie a Austrálie. Od roku 2022 je oficiálně česko-slovenská. Každoročně se představí na desítkách míst a vidí ji přes 3,5 milionu lidí. Její stojanové i plakátové kolekce se dostávají na nejrozličnější místa – náměstí, návsí, nádvoří hradů a zámků, zahrad, knihoven, na nádraží, do infocenter, chodeb úřadů i vysokých škol...

Výstava oslovuje odborníky i širokou veřejnost, včetně těch, kteří běžně nesledují dění v oblasti veřejného prostoru a nepohybují se v online světě. Je přístupná, srozumitelná a poutavá. A především – je o lidech. O těch, kterým není lhostejné, že dům chátrá, náves zarůstá nebo krajina ztrácí

paměť. O obětavých majitelích, pečlivých správcích a neúnavných nadšencích, kteří mění své okolí k lepšímu. Výstava přináší jejich příběhy, od opravené kapličky, znovuoživeném parku, přestavěné škole nebo nově upraveném veřejném prostranství po vodní díla v krajině a opravené zámecké a klášterní komplexy s novým využitím. Jsou to možná „maličkosti“ ve srovnání s děním ve světě, ale velké skutky pro budoucnost naší vlasti. Dávají místním pocit šťastného domova a důvod k hrdosti, a lákají návštěvníky.

Hlavním partnerem 17. ročníku výstavy je **Zlínský kraj**, který je s výstavou dlouhodobě spojen. Hlavním partnerem byl také v roce 2016. Tehdy při slavnostním zahájení výstavy zde byl vysazen významný strom z jeho území – potomek památné hrušně z Dobrotic u Holešova. Připomíná zakorenění hodnot, na kterých kraj i výstava stojí: úctu k tradici, krajině, řemeslu a lidské práci.

Má vlast – výsadba stromu – V. Větvíčka a I. Mařák

Poděkování patří také všem krajům, které výstavu v 17. ročníku podporují a spolu s ní děkují svým hybatelům: Jihočeskému, Jihomoravskému, Královéhradeckému, Olomouckému, Pardubickému, Plzeňskému (který je partnerem výstavy bez přerušení již od 1. ročníku!), Praze, Středočeskému, Ústeckému, a s mimořádnou vděčností kraji Zlínskému.

Důležitou roli hrají i naši **patroni** – **prof. MUDr. Jan Pirk**, senátor a emeritní přednosta Kardiocentra IKEM, a novinář, scénárista a moderátor **Václav Žmolík**. Jejich podpora dodává výstavě lidský i symbolický rozměr.

JAK VÝSTAVA PROBÍHÁ?

Každý ročník je zahájen slavnostní vernisáží v Praze, kde jsou po dobu dvou týdnů exkluzivně vystaveny všechny proměny společně. Poté se stojany rozdělují do kolekcí podle krajů a vyrážejí na celoroční pouť.

Plakátové kolekce zamíří do knihoven, galerií a infocenter, stojanové na volná prostranství a do velkých hal. Součástí výstavy jsou krajské vernisáže, tradiční jsou každoročně v Klatovech. Odborná porota složená z autorů vítězných proměn volí 11 Cen odborné poroty, vítěze internetového hlasování volí veřejnost. Slavnostní ocenění vítězů probíhá v důstojných prostorech Senátu. A mezitím už se připravuje ročník další...

TERMÍNY A PODMÍNKY:

Přihlášení partnerských krajů pro další ročník spojené s podporou propagace svých vystavovatelů – do 31. 12. 2025

Přihlášení proměn – do 31. 12. 2025, do naplnění kapacity do 30. 4. 2026. Na webových stránkách www.cestamipromen.cz/prihlasit-promenu, poplatek 7700 Kč + DPH odpovídá ceně česko-anglického panelu. Poskytnutí dat dle instrukcí. Propagace na panelech, v katalogu, na webu, Facebooku, Instagramu a ve veřejných médiích.

Slavnostní zahájení na významném místě v Praze

13. 6. 2026

Komplex výstavy zde do konce června 2026

Putování výstavy ve spolupráci s vystavovateli a dalšími hostiteli výstavy – od konce června do května následujícího roku

Průběžně propagace, natáčení videí, krajské vernisáže, údržba kolekcí, příprava nového ročníku.

Děkujeme vám všem, kdo zvelebujete svou/naši zem a kdo jakkoli spolupracujete na této výstavě.

S úctou

Tereza Zatřepálková,

členka rady spolku a produkční výstavy

„Najít, ocenit a především mohutně inspirovat. V tom spatřuji výjimečnost této přehlídky proměn ze všech koutů vlasti. Proměny, které urazily nesnadnou cestu od myšlenky k realizaci, a nyní i k uznání. Putovní výstava, která nejen děkuje, ale i kultivuje a podněcuje tam, kde je tolik co měnit. Cesta proměn k lepšímu, která nikdy nekončí, přitom je tou nejsmysluplnější.“

Ing. arch. Jan Kazimour, kurátor výstavy

KAZIMOUR ARCHITEKTI

Vedoucí ateliéru ZAN Kazimour, Fakulta architektury
ČVUT v Praze

Vážení přátelé,

putovní výstava „Má vlast cestami proměn – příběhy domova“ přináší silná svědectví o tom, jak hluboký význam může mít návrat života do míst, která mnohdy upadla v zapomnění. Každá proměna totiž představuje víc než jen fyzickou obnovu. Je důkazem péče, úcty k minulosti, odhodlání a hrdosti. Je pro mě proto velkou ctí, že hlavním partnerem letošního ročníku výstavy je právě Zlínský kraj.

Tuto iniciativu dlouhodobě podporujeme, protože věříme, že sdílení dobrých příkladů má obrovskou moc. V každém příběhu je vidět chuť něco změnit, zanechat stopu, zlepšit prostředí pro život kolem nás.

Děkuji všem, kdo se do proměn naší vlasti zapojují – vedení obcí a krajů, spolkům, řemeslníkům, architektům, dobrovolníkům i obyčejným lidem s neobyčejným zájmem o své okolí. Díky vám naše města, obce i krajina neustále vzkvétají a může v nás růst pocit sounáležitosti a hrdosti na místo, kterému říkáme domov.

Věřím, že nás všechny letošní ročník výstavy nejen potěší, ale také inspiruje. Protože právě takto – společným úsilím – se rodí naše zdravá a sebevědomá budoucnost.

Ing. Radim Holíš

hejtman Zlínského kraje

Měřítkem vyspělosti a kulturnosti každého národa či státu a zároveň znakem toho, zda se řadí do lepší společnosti, je mimo jiné skutečnost, jakou pozornost společnost věnuje svému kulturnímu a přírodnímu dědictví a jak se o něj dokáže fakticky postarat. A i když stát vytvoří institucionálně i legislativně vhodné podmínky pro naplnění této idey, tak pokud ji nepřijmou samotní občané, je celkem přirozené, že veškerá snaha se bude do značné míry míjet účinkem.

Jsme lidé různí, někteří z nás chápou péči o památky a přírodní prostředí jako zcela přirozenou a nedílnou součást svého života, mnohým jiným je ale třeba ukázat vzory, dodat jim pozitivní impulzy a podněty, poskytnout jim názornou inspiraci, která je bude v tomto duchu příznivě motivovat.

A právě tuto roli plní již 17 let výstava Má vlast cestami proměn, která přispívá k šíření této myšlenky. Podstatný je přitom fakt, že nejde o výstavu jednu, ale každoročně se obměňující soubor, představující stále nové proměny, jichž bychom za celou dobu její existence mohli napočítat již celkem asi 1700!

Aby byl akční rádius výstavy co nejširší a pokryla co největší území, tak celoročně putuje po vlastech českých, moravských, slezských a v posledních letech zavítala několikrát i do zahraničí. Nejdříve zůstává nějaký čas na místě slavnostního zahájení a pak rozdělena do několika kolekcí vyráží na cestu. Setkat se s ní můžeme třeba v knihovnách, na nádražích, ve vestibulech různých institucí i v exteriéru na náměstích, v parcích a ledaskde jinde, což ji činí zcela specifickou.

Jsem přesvědčen, že výstava Má vlast cestami proměn je projekt jedinečný, smysluplný a přínosný, jehož potenciál je téměř nevyčerpatelný, a proto je potřeba ho dále rozvíjet.

PhDr. Pavel Bureš

Prezident spolku Cestami proměn

NPÚ Praha, specialista na lidovou architekturu

Vážení čitatelia, milí hostia,

je pre mňa ctou, že môžem opäť prevziať záštitu nad ďalším ročníkom tejto inšpiratívnej výstavy, mapujúcej premeny historických budov, pamiatok a verejných priestranstiev na slovenskom a českom území.

Naše obce a mestá nie sú len bezduchým súborom konštrukcií, kde bývame, pracujeme či trávime voľný čas. Sú odrazom našej minulosti, pocitov ľudí, ktorí ich navrhli, postavili a dekorovali. Sú s nimi spojené tiež mnohé životné príbehy či ľudské osudy. Na tom, ako sa o toto naše architektonické dedičstvo staráme a ako pristupujeme k jeho ochrane, obnove a revitalizácii, sa prejavuje to, akí sme vo vnútri, na čom nám skutočne záleží. Preto sa počas výkonu svojej verejnej funkcie snažím systematicky zameriavať aj na rekonštrukcie a premeny pamiatok v našom kraji.

Vždy vravím, že ku každej obnove sa musí pristupovať citlivo a s úctou. Len tak môžeme zachovať jedinečný charakter každej stavby. Pravidelne prízvukujem, že je potrebné dbať tiež na kvalitu prevedenia prác, aby sme sa nezasekli v neko-
nečnej slučke opráv. Ak sa tieto dva faktory spoja dohromady, vytvorí sa priestor sám lákajúci návštevníkov – turistov zblízka i zďaleka, náhodných okoloidúcich, priestor schopný položiť základy pevného komunitného života. A to je tá najnaplňujúcejšia spätná väzba, akú by som doprial zažiť každému, kto niečo tvorí alebo bude.

Ako kraj sme hrdí na to, že z mnohých podobných realizovaných projektov sú také, ktoré si zaslúžia našu pozornosť. Mimoriadne vydarenou bola napríklad rekonštrukcia Južného opevnenia Trenčianskeho hradu, vytvárajúca z krajskej dominy ešte atraktívnejšie miesto, rekonštrukcia Považskej knižnice v Považskej Bystrici, kaštieľa, kde sídli náš DSS v Zemianskom Podhradí či rekonštrukcia Draškovičovho kaštieľa v Čachticiach, ktorého pôda hostí aj tento ročník výstavy. Verím, že tiež cítite jeho dychberúcu atmosféru, dotvárajúcu veľkoleposť prezentovanej výstavy kultúrnych premien Slovenska a Česka MOJA VLASTĚ/ MÁ VLAST.

Jaroslav Baška

predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja

PATRONI PROJEKTU MÁ VLAST CESTAMI PROMĚN

Vážené dámy, vážení pánové, příznivci projektu Má vlast cestami proměn,

jsem rád, že tato akce, která spojuje příjemné s užitečným, pokračuje i v tomto roce. Zároveň mne velice těší, že se vrací na Vyšehrad, tedy na místo, kde ten kámen ve tvaru srdce byl ve výkopu pro vodovod vltavské vody nalezen.

I letos bylo realizováno hodně krásných projektů a vyhrát by si zasloužily vlastně všechny. I nadále fandím všem, kterým není osud našich památek, měst a obcí lhostejný.

Váš **Jan Pirk**

Václava Žmolíka uvidíme v průběhu roku ve videích s obdívuhodnými proměnami a jejich autory.

Vyšehrad je skálou českých dějin. Vždy přitahoval pozornost obyvatel české kotliny a sehrával klíčovou úlohu v prezentaci panovnické moci.

Nacházelo se zde sídlo prvního českého krále Vratislava, zakladatele vyšehradské kapituly a baziliky sv. Petra a Pavla. Na své přemyslovské předky navázal Karel IV., když Vyšehrad učinil poutním místem a symbolem české státnosti. Po třicetileté válce se stal Vyšehrad pevností strážící jižní okraj pražského souměstí, hlavní zbrojnicí Čech a symbolem vojenské moci císaře Ferdinanda III. Národním symbolem se majestátní skála nad Vltavou stala až v 19. století zásluhou českých vlasteneckých osobností, z nichž mnohé zde našly místo svého posledního odpočinku.

Dnes je Vyšehrad městským parkem, místem procházek i odpočinku, kde se snoubí historie s přítomností a budoucností. Každoročně sem míří návštěvníci z celé české země, obdivovat jeho krásy i legendy.

Nejinak je tomu v případě slavnostního zahájení národní putovní výstavy Má vlast cestami proměn, která se zde v roce 2009 zrodila.

Ing. arch. Petr Kučera, Ph.D.
ředitel NKP Vyšehrad

ZÁŠTITY

ZÁŠTITU NAD 17. ROČNÍKEM VÝSTAVY PŘEVZALI

Eva Pavlová, manželka prezidenta ČR

Veronika Vrecionová, předsedkyně Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova Evropského parlamentu a předsedkyně Spolku pro obnovu venkova

Jiří Vosecký, předseda Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova

Petr Kulháněk, ministr pro místní rozvoj ČR

Martin Baxa, ministr kultury ČR

Radim Holíš, hejtman Zlínského kraje a předseda Asociace krajů ČR

Je nám ctí, že naše celostátní putovní výstava, která mapuje proměny krajiny, sídel i komunit napříč republikou, získala podporu tak významné osobnosti veřejného života. Záštitu paní Pavlové je pro nás potvrzením smysluplnosti naší práce a povzbuzením do dalších let.

Děkujeme za důvěru a podporu!

Putovní výstava Má vlast cestami proměn je skvělou ukázkou a připomenutím, že v srdci Evropy – v Česku a na Slovensku – se daří obnovovat, proměňovat a zkrášlovat stavby a krajinu. Je to most mezi minulostí a budoucností. Ať už jsou to rekonstrukce malých drobných staveb v podobě kapliček, nebo třeba větší stavby, je to znamení, že lidé zde chtějí žít a o krásy naší země pečovat. Přeji 17. ročníku výstavy hodně úspěchů, ať je inspirací pro nás pro všechny nejen v Česku a na Slovensku, ale i v Evropě.

Veronika Vrecionová,

předsedkyně Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova
Evropského parlamentu,
předsedkyně Spolku pro obnovu venkova ČR

Výstava Má vlast cestami proměn za 17 let své existence neodmyslitelně srostla s naší zemí a zejména s naším venkovem. Věnuje pozornost proměnám, které se nedostávají do velkých přehlídek a soutěží, a přesto velmi silně utvářejí podobu našeho domova. Vzdává úctu lidem, kteří léta svou stálou prací, odpovědností, poctivým přístupem a stylem života utvářejí veřejný prostor venkova.

Stálá komise Senátu pro rozvoj venkova je partnerem projektu od prvního ročníku. Bylo mi ctí tuto tradici po svých předchůdcích Karlovi Šebkovi a Miroslavu Nenutilovi převzít a pokračovat v ní.

Jiří Vosecký,

předseda Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova

Vážené dámy, vážení pánové,

s potěšením jsem převzal záštitu nad výstavou Má vlast cestami proměn. Připomíná, že i zanedbaná místa mohou znovu ožít díky spolupráci místních lidí, odborníků i samosprávy.

Ministerstvo pro místní rozvoj podporuje obnovu takových míst, například v pevnostních městech Terezíně a Josefově, kde běží desetiletý program za 1,2 mld. Kč. Podporujeme i cyklodopravu – od roku 2014 bylo vybudováno 370 km cyklostezek za téměř 3 miliardy korun. Nezapomínáme ale ani na kulturní dědictví, veřejná prostranství nebo udržitelný cestovní ruch – téměř 10 mld. Kč směřuje do obnovy parků, návší či zázemí pro turistiku. A tam, kde je to potřeba, uvolňujeme prostor pro novou kvalitu – odstraňujeme nevyužívané a zchátralé stavby, aby uvolnily prostor něčemu novému.

Věřím, že tato výstava bude i letos inspirací pro všechny, kdo ve své obci nebo městě uvažují, jak dát nový smysl starému místu – ať už jsou to starostky a starostové, architekti, aktivní občané, nebo kdokoli další, komu na jeho okolí záleží.

Ing. Petr Kulháněk,
ministr pro místní rozvoj

Svědectví o proměnách původně zanedbaných míst v upravená a půvabná zákoutí i prostranství podává již tradičně putovní výstava Má vlast cestami proměn. Výstava je zároveň každoroční dokumentací, že nejsme lhostejní k místům, kde žijeme; není nám jedno, jak vypadá naše okolí. A objekty proměn a znovuzrození, byť třeba v jiné podobě a s jiným účelem, jsou skutečně různorodé. Ať už se jedná o obecní úřady, školy, náměstí, návsi, zastávky, sakrální stavby nebo krajinářské prvky. Na úpravách se zpravidla podílejí i samotní obyvatelé toho kterého místa, a to je kromě proměny samotné další důležitý a cenný moment – budování sousedství, pospolitosti a převzetí zodpovědnosti za místo, kde žijeme. Symbolem celého projektu je tak zcela příhodně srdce, Srdce vlasti, nalezené na vyšehradské akropoli. Srdce, které propojuje minulé se současným – a tedy i s budoucím. Vážím si všech, kterým není lhostejné místo, kde žijí! Děkuji organizátorům za jejich práci a těším se na další inspirativní proměny naší vlasti!

Mgr. Martin Baxa

ministr kultury

POŘADATELÉ VÝSTAVY
MÁ VLAST CESTAMI PROMĚN:

O.Z. MOJA VLAST –
KULTÚRNE PREMENY SLOVENSKA

CESTAMI PROMĚN, Z.S.

Česko-slovenská putovná výstava
Ma vlast cestami premien/
Moja vlasť – kultúrne premeny
Slovenska výstava je výnimočná
nielen svojím rozsahom, ale najmä
svojím posolstvom – zachytáva
premenu našich miest, obcí,
pamiatok a krajiny vďaka práci ľudí,
ktorým záleží na svojom domove.

Každý obraz, každá fotografia
a každé slovo na paneloch je
svedectvom snahy o zachovanie
kultúrneho dedičstva, obnovu
historických objektov a zveľadenie
verejného priestoru. Vidíme, ako sa
zanedbané kúty menia na živé miesta s dušou, ako sa chátrajúce
budovy premieňajú na centrá kultúrneho a spoločenského
života.

Tento projekt je viac než výstava – je to pohľad do srdca
nášho národa. Ukazuje, čo všetko dokáže vôľa, spolupráca
a láska k rodnej zemi. Je to oslava činnosti, práce mnohých
dobrovoľníkov, samospráv, občianskych združení i jednotlivcov,
ktorí svojou usilovnosťou premieňajú Slovensko.

Dovoľte mi poďakovať všetkým, ktorí sa do tohto projektu zapojili
– autorom príspevkov, fotografom, obciam, podporovateľom
aj návštevníkom. Váš záujem a úsilie dávajú tomuto projektu
zmysel a silu pokračovať.

Nech vás táto putovná výstava inšpiruje, povzbudí a pripomenie
nám všetkým, že zmena je možná – ak sa začína v srdci človeka,
lebo zmena je život.

Slávnostné otvorenie 3. ročníka sa uskutoční na Slovensku
v Draškovičovom kaštieli v Čachticiach 19. júna 2025. Všetkých
Vás na toto otvorenie srdečne pozývam..

Jana Podhorská

riaditeľka o.z. MOJA VLASŤ – kultúrne premeny Slovenska

Vážení autoři proměn, vážení partneři, milí návštěvníci,

je mi velkou ctí uvést spolu s jedinečným týmem do života 17. ročník této nevšední výstavy:

DĚKUJE autorům, starostům, místním hybatelům • PŘINÁŠÍ DOBRÉ PŘÍKLADY, INSPIRUJE, MOTIVUJE • Jezdíme po světě a vidíme spoustu krásných míst. I u nás jsou místa plná zázraků a dobrých lidí – výstava ZVE DO MÉNĚ ZNÁMÝCH MÍST, kde se domluvíte svým jazykem • Představuje um a fortel architektů, inženýrů, stavařů, restaurátorů, zemědělců, památkářů, krajinářů, majitelů zvelebených nemovitostí, nadšených patriotů a místních obyvatel. Ukazuje jejich práci a zákazníci si zde vybírají dodavatele. ZVELEBUJE MENTÁLNÍ PROSTOR NAŠÍ ZEMĚ.

Nad výstavou se setkává zvláštní skupina lidí. Jsou to osobnosti a instituce, které ctí základní a nejcennější lidské hodnoty, jako jsou např.: **úcta k domovu** – protože co bychom bez něj byli! Svět je plný běženců vyhnaných bídou nebo válkou. My máme tu čest žít v zemi krásné, svobodné a už 80 let bezpečné. **Vědomí odpovědnosti** – o hmotné statky se musí pečovat. **Vzájemný respekt a úcta** – být k sobě slušní je základní podmínkou pro smysluplné žití.

Velkou poctou autorům proměn i týmu jsou záštity významných osobností. Velmi si vážíme partnerů, zejména takových, bez kterých by projekt neexistoval: Hlavního partnera – Zlínského kraje, strategického partnera – společnosti InfoNova, partnerských krajů a všech partnerů a sponzorů, i tisíců lidí na cestách výstavy, ve městech a vesnicích, v knihovnách, na nádražích atd. Spleť podhoubí, která funguje, je obdivuhodná. Z celého ♥ vám všem děkuji.

Pro mnohé lidi, firmy a úřady zůstává projekt nepochopitelný, spousta věcí se tu totiž děje zadarmo, je dělaná z lásky, pro sebe, své bližní, svou zemi a pro naše děti. Nevadí. Dokud nám budou síly stačit, povedeme tenhle donkichotský, nebem ochraňovaný příběh dál. Spolu s Janem Ámosem Komenským věříme, že „vše na tomto světě lze napravit jenom jemným teplem lásky, protože jinak jest to nemožno“.

Jménem organizačního týmu s úctou

Ing. Drahomíra Kolmanová

ředitelka spolku Cestami proměn a vedoucí projektu
Má vlast cestami proměn
autorizovaná krajinářská architektka

SÍŇ SLÁVY

OSOBNOSTI PROJEKTU MÁ VLAST CESTAMI PROMĚN

- 2016 **Alena Exnerová**, starostka obce Soutice
- 2017 **Dagmar a Vlastimil Fetterovi**, Brno
- 2018 **Antonín a Květa Slabí**, Rynoltice
- 2019 **Zdenka Macháčková**, Mírová pod Kozákovem
- 2020 **Ing. arch. Miloslav Michalec**, vedoucí ORR
Plzeňského kraje
Ing. Milan Zukal, ORR Karlovarského kraje
- 2021 **Anna a Michal Pavlíkovi**, Praha
- 2022 **Luděk Vele**, operní pěvec, hymna na zahájení
nových ročníků výstavy
- 2023 **Jana Podhorská a JUDr. Oliver Baláž**, zástupci
Slovenska v projektu
- 2024 **Vlasta Frázová**, Praha 6
Pavel Bureš, člen Rady spolku a odborník
na lidovou architekturu NPÚ Praha
- 2025 **PhDr. Blanka Stehlíková**, patronka projektu Má
vlast do r. 2024
Ing. Karel Drhovský, prezident spolku Cestami
proměn do r. 2025

OSOBNOSTI PROJEKTU MÁ VLAST CESTAMI PROMĚN 2025

PhDr. Blanka Stehlíková, dlouholetá patronka projektu, historička umění. Je dcerou Ladislava Stehlíka, „básníka domova“.

Ing. Karel Drhovský, prezident spolku Cestami proměn a emeritní ředitel Národního památkového ústavu Plzeň

Paní Blanka byla po dlouhá léta vzácnou členkou týmu výstavy. Přinášela zajímavé podněty, propojovala projekt s místy, která souvisela s jejími dalšími aktivitami. Každoročně spolu s prezidentem spolku Cestami proměn Karlem Drhovským zahajovala nový ročník výstavy a uváděla v život nový katalog. V roce 2024 se vzdala své role z důvodu pokročilého věku. Ve spojení s týmem ale nadále zůstává.

Karel je od prvního ročníku nosným pilířem spolku Cestami proměn a jeho projektů, zejména výstavy Má vlast cestami proměn. Svým básnickým pojetím o ní umí promluvit s hlubokým pochopením. Oceňuje, že nekritizujeme, ale jdeme cestou pochvaly. Jeho legendárním výrokem je: „Dík patří všem vystavovatelům, bez ohledu na to, zda vyhráli nebo ne. Zvelebili totiž můj domov. Vnímám, že i ten nejzapadlejší kout republiky mi patří, je to má vlast, i když jsem tam nikdy nebyl a nebudu osobně.“ Kája byl po 19 let prezidentem spolku. Ze zdravotních důvodů odstoupil, ale zůstává dál milým kamarádem, součástí týmu a vzácnou osobností spolku i projektu Má vlast cestami proměn.

Před čtrnácti lety jsem byla požádána, abych se stala patronkou výstavy Má vlast cestami proměn. Byla to pro mne samozřejmě pocta, ale zároveň jsem také cítila odpovědnost. Už je to dávno, kdy jsem poslouchala přednášky věnované historii architektury a základům památkové péče, k národopisu jsem se nevrátila od posledních zkoušek, protože se můj zájem obrátil jiným směrem. Také už uplynulo mnoho vody od času, kdy jsem s otcem putovala našemu srdci milými končinami jižních Čech.

Bylo třeba mnohé oprášit, protože výstava Má vlast – a v tom je také její jedinečnost – je koncipována velmi široce. Nabízí proměny krajiny od velkých vodních děl až po obnovu „nebeských“, rybníčků a mokřadů, restaurování státem chráněných památek až po úpravu návsi v těch nejmenších vesničkách, vzdálených od městských center.

Když už jsem se úlohy patronky ujala, bylo mi také líto, že po skončení ročníku zůstanou exponáty jen v digitální podobě, a navrhla jsem vydávání katalogů. Staly se nejen trvalou upomínkou, ale také důležitým srovnávacím materiálem. Vypovídají třeba o tom, jak na počátku přibývalo hlavně oprav drobných církevních památek v krajině, jak rostl zájem o životní prostředí nebo třeba jak se hledá nová náplň pro bývalé sokolovny a pro staré školní budovy v obcích, kde školy zanikly.

A konečně, výstava má při svém putování ještě jednu důležitou funkci: je místem setkávání, je inspirací a zároveň podporou lidí, kteří mají zájem o to, jak žijeme. Jsem ráda, že jsem aspoň trošku mezi ně mohla patřit.

Blanka Stehlíková

EVROPSKÉ FONDY – CESTA KE KVALITNĚJŠÍMU ŽIVOTU

Fondy evropské unie podpořily v České republice více než **150 000 projektů**. Výběr z nich najdete i v tomto katalogu – poznáte je podle modré pečeti „**PODPOŘENO EU**“.

Proměny, které přinášejí evropské projekty, jsou viditelné v mnoha městech i menších obcích. Díky nim vznikly nové školy, školky, komunitní centra, knihovny a opravené kulturní památky. Vylepšená náměstí, parky, naučné stezky, dětská hřiště nebo vodní nádrže zpříjemňují život všem generacím.

Prohlédněte si některé z těchto proměn na této výstavě. Třeba vás inspirují k zajímavému výletu nebo vám vnuknou nápad, jak zlepšit okolí ve vašem regionu.

Mnoho změn však není na první pohled vidět – fondy EU podporují i oblasti jako je vzdělávání, zdravotnictví nebo zaměstnanost. Pomáhají školám modernizovat výuku i učební pomůcky, zvyšují šance mladých lidí na uplatnění v praxi nebo umožňují další vzdělávání pedagogů. V nemocnicích se díky nim objevují nové přístroje a moderní vybavení. Pomáhají také lidem hledat lepší pracovní uplatnění či absolvovat rekvalifikace.

S přínosy projektů podpořených z evropských fondů se setkáváme všude kolem nás. Chcete vědět, kde pomohly ve vašem okolí?

Podívejte se na www.mapaprojektu.cz

Mapaprojektu.cz

**interaktivní mapa
realizovaných projektů**

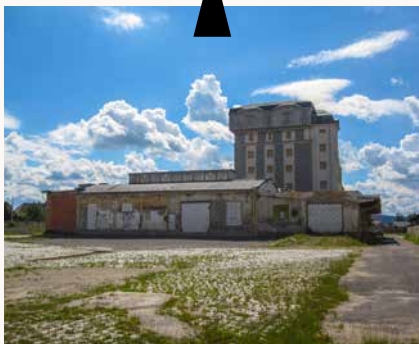
Evropské fondy můžete zažít na vlastní kůži. Vydejte se na některou z akcí pro veřejnost nebo dnů otevřených dveří u projektů podpořených z fondů EU. Tyto akce pořádá Ministerstvo pro místní rozvoj po celé republice.

Podívejte se www.kdefondyEUpomahaji.cz v části **Akce pro veřejnost**.

VÍTĚZOVÉ INTERNETOVÉHO HLASOVÁNÍ

16. ROČNÍK
2024/2025

PLZEŇSKÝ KRAJ

Období realizace:

září 2019 – květen 2023

Iniciátor proměny:

Město Plzeň

Autor projektu:

Akad. arch. Milan Varvařovský
MgA. Tereza Varvařovská

Fotografie:

Petr Polák

Projekt byl z více než 50 %
financován z fondů EU

1. místo v internetovém hlasování PLZEŇ TECHNOLOGICKÝ PARK TECHTOWER

Roku 1910 začala výstavba areálu akciové společnosti Světovar, který se stal nejmodernějším pivovarem té doby. Budova s železobetonovou konstrukcí bývala ležáckými sklepy a tvořila jeden ze tří hlavních bloků pivovaru. Sloužila k vertikálnímu uskladnění sudů a stáčení piva. Po 2. světové válce v ní armáda opravovala tanky a vybudovala kasárna. Přestože budova od poloviny 90. let chátrala, vydržela veškeré vnější vlivy, a nakonec byla prohlášena za kulturní památku.

V roce 2019 se začala proměňovat v místo plné nových technologií a inovací – Technologický park TechTower. Svým účelem tak přispívá do Plzeňského inovačního ekosystému PINE, jehož primárním úkolem je podpora technické komunity a inovativních podnikatelů. Vizí tohoto místa je propojit mladé lidi se zkušenými odborníky z firem, dát jim možnost se od sebe navzájem učit a poskytnout jim zázemí, které nebude sloužit „jen pro práci“.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Období realizace:

červenec 2022 – červenec 2023

Iniciátor proměny:

Spolek Velký mlýn

Autor projektu:

AMBIT – sdružení projektantů
Atelier AFI

Fotografie:

Spolek Velký mlýn
Jiří Podrazil

2. místo v internetovém hlasování

PRAHA 8 – LIBEŇ

VELKÝ MLÝN

Objekt barokního Velkého mlýna (Löwitova) v pražské Libni má za sebou bohatou historii. Postaven byl v 16. století jako mlýn, v 19. a 20. století sloužil jako pekárna, sklad brambor nebo divadelních rekvizit. Novodobé plány na komerční využití překazila povodeň v roce 2002. Dalších dvacet let mlýn chátral. V roce 2022 se iniciativy na oživení mlýna chopil Spolek Velký mlýn a z objektu vybudoval kulturní centrum.

V objektu je kulturní sál pro pořádání besed, koncertů a divadelních představení. Přízemí je zabydleno knihovnou a stylovou kavárnou. Podkroví mlýna na obnovu stále čeká a počítá se s divadelní scénou a využitím pro výstavy.

Kulturní centrum Velký mlýn s kavárnou a pobočkou Městské knihovny v Praze bylo otevřeno 4. září 2023.

PARDUBICKÝ KRAJ

Období realizace:
říjen 2021 – září 2023

Iniciátor proměny:
Město Letohrad

Autor projektu:
Ing. Arch. Lukáš Svoboda

Fotografie:
archiv města

3. místo v internetovém hlasování

LETOHRAD

REKONSTRUKCE DOMU KULTURY

Původní letohradský Dům kultury sloužil lidem 50 let. V roce 2019 ale musel být pro špatný technický stav uzavřen. Město se rozhodlo budovu opravit. Rekonstrukce se nedotkla jen samotného Domu kultury, ale výrazným způsobem změnila i jeho okolí. Nyní moderní budova nabízí divadelní sál s kapacitou 333 míst, nově vybudovaný plesový sál nad vstupním foyer pro 206 hostů, funkční gastronomické zázemí a důstojné prostory pro účinkující i personál. V bočních traktech jsou umístěny učebny ZUŠ se samostatným Komorním sálem propojeným spojovacím krčkem s Domem kultury.

Nyní budova slouží jako zázemí pro nejrůznější kulturní akce od plesů, divadla, kina až po vzdělávací přednášky, které se těší velké návštěvnosti nejen místních lidí.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Období realizace:

leden 2022 – květen 2023

Iniciátor proměny:

Městská část Brno-střed

Autor projektu:

Consequence forma s.r.o.

Fotografie:

Boys Play Nice Photography

4. místo v internetovém hlasování

BRNO

PARK NA MORAVSKÉM NÁMĚSTÍ

Park na Moravském náměstí po obvodu vymezovaly vzrostlé stromy. Centrální prostor nenabízel žádnou přidanou hodnotu a nevybízěl k delšímu pobytu. Hvězdicovité uspořádání cest park rozdělovalo na nevyužívané segmenty.

Revitalizace proběhla na základě návrhu Consequence forma s.r.o. Nová podoba podporuje setkávání lidí.

Těžištěm je centrální plocha – tzv. urban aréna tvořená masivní dřevěnou lavicí a fontánou s vodním zrcadlem. V severní části parku je umístěna kavárna a dětské hřiště. Oázu klidu a bezpečí dotváří květiny, keře a vzrostlé stromy. Vstupy do parku jsou navrženy dle vysledovaných tras. Podle vyšlapaných pěšin v čerstvém sněhu vznikly parkové pěšiny. Široký pátevní chodník doplňují menší propojení a okružní promenáda doplněná zatravněnými pěšinkami.

SLOVENSKO

Období realizace:
2008–2019

Iniciátor proměny:
Rodina Beláčková

Fotografie:
Rodina Beláčková

5. místo v internetovém hlasování

KOTEŠOVÁ

KAŠTIEĽ KOTEŠOVÁ

Pôvodná gotická budova bola postavená koncom 15. storočia a v 16. storočí bola prestavaná v renesančnom štýle. V 70. rokoch 20. storočia bol kaštieľ v katastrofálnom stave.

Po čiastočnej rekonštrukcii v 80. rokoch, súčasní majitelia rodina Beláčková, po kúpe pamiatky v roku 2007 vybudovali novú bridlicovú strechu a kompletne sanovali základy a veľkú časť stien a omietok proti zemnej vlhkosti.

Upravili park a postavili príľahlú kaplnku zasvätenú Svätej rodine. Okrem liturgických bohoslužieb sa v nej konajú organové koncerty a výstavy umelcov a fotografů.

V lete sa na nádvorí konajú koncerty vážnej hudby. Každé dva roky organizujú medzinárodný plenér pre výtvarných umelcov.

ODBORNÁ POROTA 2025 – SLOŽENÍ

1. **Kazimour Jan, Ing. arch.**, předseda poroty, kurátor výstavy
2. **Baláž Oliver, JUDr.**, zástupce Konzorcia Moja vlast'
3. **Bureš Pavel, PhDr.**, NPÚ Praha, specialista na lidovou architekturu
4. **Černá Barbora, Ing. arch.**, držitelka 2. ceny v internetovém hlasování 2024
5. **Horanský Peter, Mgr.**, Památkový ústav Bratislava, zástupce Konzorcia Moja vlast'
6. **Kaliba Karel**, restaurátor, držitel Ceny odborné poroty 2024
7. **Krejčířík Přemysl, Ing.**, držitel Ceny odborné poroty 2024
8. **Kresánek Peter, Mgr.**, historik umenia a architektury
9. **Podráský Vít, Ing. arch.**, držitel Ceny odborné poroty 2024
10. **Šmejkalová Dana, Ing. arch.**, držitelka Ceny odborné poroty 2024

ODBORNÁ POROTA HODNOTÍCÍ PROMĚNY 17. ROČNÍKU

Je moc důležité opravovat staré stavby, které již neslouží svému účelu a zvelebovat místa, která možná dříve byla důležitá, ale časem se na ně již zapomnělo. Oprava pomáhá zachovat historické vazby měst a obcí a genia loci stavebních objektů. Zároveň je někdy levnější rekonstruovat starou budovu než stavět novou, šetří se tím materiály a snižuje množství odpadů.

Místo demolice a nové výstavby, která spotřebuje hodně energie a surovin, je často ekologičtější opravit stávající. A zároveň mnoho starých budov a míst jsou atraktivní pro turisty a slouží jako vzdělání pro novou generaci – připomenutí si toho, co dokázaly realizovat předchozí generace.

Všechny tyto důvody jsou zřejmé, ale bez soutěže a ocenění jako je tato, by spousta proměn zapadla, nenašly by si cestu k veřejnosti. A především, co je pro nás tvůrce důležitější než to, když někdo ocení naši snahu a práci – najednou víme, že to, nad čím jsme strávili spoustu času a energie, nebylo vynaloženo zbytečně, a je podnětem pro další práci.

Ing. arch. Barbora Černá

Projekční a architektonická kancelář Josef Černý
Spoluautorka projektu náměstí v Železně Rudě - 2. místo
v internetovém hlasování 2024

Projekt Má vlast cestami proměn z pozice realizátora – pro mě znamená ocenění mé dlouholeté snahy o zachování památek pro další generace, za použití původních technologií a materiálů, navíc, když přichází od elity odborníků z oboru. Je pro mě obrovskou motivací do další práce.

Karel Kaliba, restaurátor,

Autor Obnovy renesanční brány tvrze Hrobčice, ÚST, Cena odborné poroty 2024

Je mi ctou prihovorit sa vám ako člen odbornej poroty, ktorá posudzuje projekty premien: obnovy pamiatkových objektov, historických budov, revitalizácie verejných priestorov či premeny v kultúrnej krajine.

Úloha porotcu mi umožnila spoznať mnohé zaujímavé miesta naprieč Českom a Slovenskom - krajinami, ktoré sú si historicky, kultúrne i ľudsky blízke. Je inšpirujúce sledovať, ako sa niekdajšie zanedbané a ohrozené objekty alebo lokality menia na dôstojné, živé a funkčné budovy či priestory, ktoré opäť slúžia ľuďom.

Ako človek, ktorý sa sám aktívne podieľa na fyzickej záchrane pamiatky, viem čo všetko si tieto premeny vyžadujú. Nie sú to len peniaze či odborné zručnosti, ale predovšetkým odhodlanie, čas, osobné nasadenie a často aj odvaha ísť proti prúdu.

O to viac si vážim počiny jednotlivcov, súkromných majiteľov a investorov, ktorým nie je ľahostajný stav nášho spoločného kultúrneho a prírodného dedičstva. V ich práci vidím nádej, že minulosť má miesto v našej prítomnosti a budúcnosti.

Mgr. Peter Horanský

Památkový ústav Bratislava
zástupce Konzorcia Moja vlast

Projekt Má vlast cestami proměn je jedinečnou putovní výstavou, která prezentuje zdařilé proměny veřejných prostor, památek a krajiny v českých a slovenských obcích. Klade důraz na spolupráci místních komunit, samospráv a odborníků, čímž podporuje občanskou angažovanost a péči o společný prostor. Výstava inspiruje k obnově zanedbaných míst a posiluje vztah obyvatel ke své krajině a kulturnímu dědictví. Každý příběh proměny je konkrétním dokladem pozitivní změny prostředí. Projekt má zároveň silný osvětový a výchovný rozměr, přístupný široké veřejnosti. Jsem rád, že jsem mohl být letos členem poroty.

Doc. Ing. Přemysl Krejčířík, Ph.D.,

Doc. Ing. Přemysl Krejčířík, Ph.D., krajinářský architekt
Spoluautor revitalizace Kumpánovy zahrady ve Slaném –
Cena odborné poroty 2024

Přestože soutěžní výstava Má vlast cestami proměn – příběhy domova není primárně o architektuře, proměna prostředí kolem nás je s ní většinou spjata, ať už se jedná o vrstvu historickou či současnou. Ostatně – vždyť jako architekturu dnes označujeme i zásahy do krajiny, kde žádné stavby nestojí, kterou formují kolegové krajináři. Téma tedy fundamentální a v průběžně se proměňujícím světě navíc také neustále aktuální.

Pozvání do poroty jsem proto přijal s radostí, a to i díky tomu, že soutěž umožňuje vyzdvihnout vedle velkolepých a adekvátně tomu propagovaných záměrů i ty, které by v jiných oborových přehlídkách obstály pravděpodobně jen stěží. Přitom pro dané místo jsou často zásadní, neboť představují důležitá ohniska místních komunit. V době, kdy se ve společnosti čím dál více vytrácí schopnost komunikace, jsou takové počiny důležitější, než by se na první pohled mohlo zdát.

Zároveň je důležitým rozměrem projektu také schopnost motivovat. Za stavu, kdy často vítězí snadná a rychlá řešení na úkor kvality a hodnot a dennodenně se potýkáme s různými legislativními a technokratickými nástrahami, je osvěžující vidět pestrou paletu často do detailu dotažených záměrů, kde se rozhodně nešlo nejjednodušší cestou, a které přitom stojí za to následovat. Jestli něco může přesvědčit ostatní pustit se do podobných aktivit, pak jsou to právě konkrétní příklady, že to jde!

Ing. arch. Vít Podráský

Vít Podráský architekti, s.r.o.

Spoluautor Památníku Zámeček v Pardubicích – Cena odborné poroty 2024

Místopředseda Dozorčí rady České komory architektů

Člen redakční rady časopisu ERA 21

Byla jsem velmi poctěna, že jsem se mohla na základě našeho vloni oceněného projektu zúčastnit letošní práce poroty na přehlídce Má vlast cestami proměn.

V České republice probíhají soutěže architektonických děl - Grand prix obce architektů a České komory architektů, kde jsou prezentována nejlepší díla české architektury. Je ale záslužné, že se organizuje též výstava, která zahrnuje Českou republiku i Slovensko.

Je úžasné, kolik zajímavých počinů se v přehlídce objevilo. Bylo těžké vybírat a hlasovat pro tu či onu stavbu. Celý projekt je velice zajímavý a nutno ocenit práci organizátorů. Přeměnit opuštěné stavby, opuštěná veřejná prostranství, zanedbané přírodní prvky a dát jim zpět život a nové využití je skvělý počin a inspirace pro aktivity, které by měly být samozřejmostí ve všech obcích a městech. Proto je tak důležitý projekt Má vlast cestami proměn, který oceňuje tyto kroky, organizuje putovní výstavu a propaguje aktivní přístup ke zlepšování života v obcích. Důležité je, že oceňuje nejenom architektky, ale též osvědčené investory a městská zastupitelstva, která cítí potřebu aktivně se do přeměny města i venkova zapojit.

Ing. arch. Dana Šmejkalová

Autorka projektu obnovy barokní fary v Chudenicích –
Cena odborné poroty 2024

CENY ODBORNÉ POROTY

JIHOČESKÝ KRAJ

Období realizace:

leden–květen 2022

Iniciátor proměny:

Obec Košín

Státní pozemkový úřad

Autor projektu:

Ing. Tomáš Ryl, Ph.D.

Fotografie:

Státní pozemkový úřad

Projekt byl z více než 50 %
financován z fondů EU

Cena odborné poroty

KOŠÍN

MOKŘAD KOŠÍN

Původní Košínský rybník zanikl v 19. století. V současnosti nebylo možné jej obnovit, protože lokalitou prochází dálnice D3. Cílem proměny a doprovodné výsadby je revitalizace lokality původního rybníka. Vznikla zde hlavní tůň s proměnlivou hloubkou vody, litorálním pásmem a mikrotůněmi, které poskytují domov drobným živočichům.

Důraz byl kladen na variabilitu hloubek vody a přirozený tvar břehů. Výsadbou původních dřevin a keřů vzniklo ideální přírodní prostředí přispívající k biodiverzitě a ochraně přírody. Celý projekt je navíc i esteticky působivý.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Období realizace:

leden 2020 – květen 2023

Iniciátor proměny:

Renata a Rudolf Kasperovi

Autor projektu:

Ateliér Tsunami s.r.o.
Ing. Jan Řehák

Cena odborné poroty TRUTNOV CENTRUM SOUČASNÉHO UMĚNÍ EPO1

Cihelné budovy parouhelné Elektrárny v Poříčí (EP01) pochází z let 1912–1914. Areál v průběhu let prošel řadou stavebních úprav. Značně zanedbané budovy, částečně znehodnocené vestavbami a přístavbami, vnímali manželé Renata a Rudolf Kasperovi jako prostory s velkým potenciálem. Cílem jejich projektu bylo proměnit zchátralé stavby v galerii. Kasperovi oslovili architekty z náchodské společnosti ATELIER TSUNAMI a společně vytvořili centrum současného umění středoevropského významu.

V tuto chvíli galerie nabízí více než 3400 m² vnitřních výstavních ploch. Vnější expozice uměleckých instalací se nachází na parkově upraveném nábřeží přilehlé říčky Ličná a tvoří tak největší galerii moderního umění v České republice.

LIBERECKÝ KRAJ

Období realizace:

červen 2013 – prosinec 2023

Iniciátor proměny:

Město Dubá

Autor projektu:

Ateliér 111 architekti s.r.o.

Fotografie:

Pepa Středa a archiv města
Dubá

Cena odborné poroty

DUBÁ

SUŠÁRNA CHMELE

Město získalo zdevastovanou sušárnu do svého majetku v 90. letech minulého století. Díky kruhovým věžím, v nichž se na roštech sušil chmel, jde o jedinečnou památku v celé republice. V roce 2013 byly provedeny terénní úpravy v okolí sušárny chmele na původní úroveň, někde až o tři čtvrtě metru. Rozsáhlejší práce začaly až v roce 2017, kdy se díky dotacím z Ministerstva kultury a z Libereckého kraje začalo odvodněním okolí sušárny a vybudováním přípojek inženýrských sítí a sociálního zařízení. V roce 2018 se zajišťovala statika objektu. V dalších letech proběhla postupně výměna zastřešení hlavního objektu, instalace nových oken, dveří a vrat. Zároveň byly opraveny fasády na celém objektu a zastřešena poslední věž. Do konce roku 2023 pak došlo na kompletní rekonstrukci interiéru.

LIBERECKÝ KRAJ

Období realizace:

2018–2019, 2022–2023

Iniciátor proměny:

Město Jablonné v Podještědí

Autor projektu:

Ing. arch. Martin Hilpert

Fotografie:

Jiří Rýdl

Jana Sanem Cymbálová

Cena odborné poroty JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ REKONSTRUKCE NÁMĚSTÍ MÍRU

Náměstí Míru prošlo v historii několika stavebními úpravami. Jeho dominantou je od roku 1686 barokní morový sloup se sochami světců. V 70. letech 20. století byly čedičové a žulové kostky nahrazeny asfaltovým povrchem. V letech 2018–2019 a 2022–2023, v průběhu dvou stavebních etap, vznikla současná podoba náměstí. V ulici Zdislavy z Lemberka a v prostoru náměstí Míru byly při rekonstrukci objeveny pozůstatky dřevěných obydlí ze 13. století.

Vzácným nálezem byl i objev kamenných základů bývalé vstupní, tzv. „Severní“ brány do města. Během druhé etapy prací odhalili v prostoru parku zaměstnanci realizační firmy retenční nádrž na vodu, pravděpodobně sloužila pro provoz kašny postavené v roce 1929. V 50. letech byla kašna rozebrána a zcela zničena. Tato původní nádrž posloužila v roce 2023 jako vhodný prostor pro usazení nové technologie současné kašny s fontánou.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Období realizace:

2016–2022

Iniciátor proměny:

Město Kasejovice

Autor projektu:

Alena Vochová

Fotografie:

Archiv města Kasejovice,

Luděk Blovský

Cena odborné poroty

KASEJOVICE

REKONSTRUKCE BUDOVY

BÝVALÉHO ŠPÝCHARU

Bývalý špýchar byl vystavěn v roce 1933 Hospodářským družstvem skladištním v Blatné. Sloužil k uskladnění obilí přibližně až do roku 2000. Město Kasejovice jej odkoupilo v roce 2014, a to ve značně zchátralém stavu. Rekonstrukce začala v roce 2016 opravou střechy a fasády. Venkovní omítka po opravě dostala nový nátěr.

Druhá etapa oprav probíhala v roce 2018. Vnitřní prostory byly vyčištěny od prachu a nánosů zbytků obilí. Následovalo ošetření nátěry dřevěných konstrukcí proti dřevokazným houbám.

V roce 2022 se otevřela veřejnosti první část a o rok později také druhá část stálé expozice s názvem Kasejovice za časů císařpána, tatíčka Masaryka a v době protektorátu.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Období realizace:
2020–2023

Iniciátor proměny:
Město Kasejovice

Autor projektu:
Alena Vochová

Fotografie:
Archiv města Kasejovice,
Luděk Blovský

Cena odborné poroty KASEJOVICE REKONSTRUKCE DRÁŽNÍ VODÁRNY

Drážní vodárna v Kasejovicích pochází z roku 1899 a k doplňování vody do parních lokomotiv sloužila až do roku 1969. Poté dlouhá léta chátrala, dokud ji neodkoupilo město, které následně začalo s kompletní rekonstrukcí. Při všech opravách se postupovalo podle dochované původní dokumentace.

Kromě oprav a nahrazení poškozených vnějších i vnitřních částí byly všechny dřevěné prvky ošetřeny proti dřevokazům. Důležitým detailem bylo vytvoření repliky vodoznaku. Kolem objektu vznikl nový okapový chodníček.

V roce 2023 zde byla umístěna stálá expozice Železniční trať Nepomuk – Blatná.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Období realizace:

2009

Iniciátor proměny:

Zastupitelstvo obce Nečtiny

Autor projektu:

Ing. Ivan Aubrecht

Fotografie:

Václav Poderstát,

Ing. Jiří Křemenák

Cena odborné poroty NEČTINY OBNOVA NÁVESNÍ KAPLIČKY V RAČÍNĚ

Račín je zaniklá obec s pohnutou historií. Je připomínkou křivd, které se v nedávné minulosti na území této obce odehrály. Součástí zaniklé obce byla i ruina návesní kaple, jejíž obnova symbolizuje a připomíná důležité věci v lidském životě.

Obnova návesní kapličky v Račíně byla pilotním projektem v rámci obnovy drobných památek v krajině. Význam proměny se zaměřil nejen na prostou stavební obnovu kapličky, ale jejím cílem bylo i upozornit na neblahé události v historii naší země. Obnova návesní kaple představuje úvod k rozsáhlejšímu záměru, kterým je zpřístupnění zaniklé obce Račín veřejnosti. Součástí bude obnova veřejné zeleně, a to včetně opravy dvou návesních rybníčků, a dále zakonzervování zbytků staveb bývalých zemědělských usedlostí.

ÚSTECKÝ KRAJ

Období realizace:
duben 2019 – duben 2024

Iniciátor proměny:
Město Budyně nad Ohří

Autor projektu:
Ing. arch. Marek Marovič

Fotografie:
Petr Kindl

Projekt byl z více než 50 % financován z fondů EU

Cena odborné poroty BUDYNĚ NAD OHŘÍ REVITALIZACE SYNAGOGY

Synagoga v Budyni nad Ohří byla postavena v průběhu let 1786–1787. Vznikla na místě původní starší dřevěné synagogy zhruba z 1. poloviny 18. století. Stavba, i přes dobu svého vzniku, je v rokokovém stylu s určitými odkazy na klasicismus. Mezi lety 1825–1826 došlo k proměně vnitřku synagogy do současné podoby.

Synagoga v Budyni doplňuje nevelký fond tohoto typu staveb nejen v Ústeckém kraji, ale i v celé republice. Jedná se o jednu z nejstarších synagog v kraji, která je totiž svou unikátností a původností architektonického řešení vysoce autentická.

Opravou synagogy došlo v první řadě k záchraně, a dále k rehabilitaci a zpřístupnění této nadregionálně cenné památky. Opravu provedla stavební firma Tomáš Hlaváček ve výborné kvalitě.

ÚSTECKÝ KRAJ

Období realizace:

říjen 2023 – březen 2024

Iniciátor proměny:

Město Česká Kamenice

Autor projektu:

Ing. arch. Jan Mach

Fotografie:

Radek Timoftej

Cena odborné poroty ČESKÁ KAMENICE ČESKOKAMENICKÝ ORLOJ

Na štítě domu č.p. 241 v Nerudově ulici v České Kamenici lidé dlouhá léta neviděli nic pozoruhodného.

Zatarasená dvířka ve střeše však dříve sloužila jako brány apoštolů obíhajících pravidelně s každým úderem celé hodiny. Původní hodiny s orlojem tu zřídil po 1. světové válce místní hodinář a zlatník Adolf Eiselt jako reklamu pro svůj obchod.

V roce 2023 začalo město Česká Kamenice na popud městského architekta Jana Macha pracovat s nápadem obnovení orloje. Díky spolupráci města, majitele domu a prostředkům vybraným ve sbírce se podařilo orloj obnovit.

Nejedná se o repliku původních soch ale o současné ztvárnění křesťanské symboliky, které velmi efektivně pracuje se sklem, kovem i světlem. Nový českokamenický orloj byl slavnostně uveden do provozu 31. 3. 2024.

KRAJ VYSOČINA

Období realizace:

Projekt 2010–2021,
Realizace 2011–2023

Iniciátor proměny:

Ing. Pavel Kysilka, CSc.

Autor projektu:

CUBOID ARCHITEKTI s.r.o.
Ing. arch. Aleš Papp
Ing. arch. Magdaléna Pappová

Fotografie:

Lukáš Žentel

Cena odborné poroty ČESKÉ MILOVY REKONSTRUKCE SKELMISTROVSKÉHO DOMU

V roce 1835 byla postavena na okraji lesa pod Čtyřmi pali-
cemi milovská sklářská huť, kolem které vznikla celá nová
osada. Práce milovských sklářů se záhy proslavila a zdejší
sklo se exportovalo do Evropy i zámoří. Na konci 19. století
již ale bez blízkosti železnice huť neobstála v konkurenci
severočeských skláren a v roce 1886 zanikla. Zbyla z ní jen
zděná budova skelmistra, jejíž obnovou se tento projekt
zabýval. Před zahájením rekonstrukce byla stavba ruinou,
do které zatékalo a která se trhala a praskala vlivem své-
ho stáří a drsného podnebí Vysočiny. Obnova vycházela
z dochovaných původních plánů. Podle nich
došlo k obnově symetrické kompozice stavby.
Architektonické studio se jimi inspirovalo
i při obnově fasád a obnovilo také zaniklou
zvoničku.

SLOVENSKO

Období realizace:

2020–2023

Iniciátor proměny:

Evanjelická cirkev
augsburského vyznania
na Slovensku

Projekt byl z více než 50 %
financován z fondů EU

Cena odborné poroty

BRATISLAVA

OBNOVA EVANJELICKÉHO LÝCEA

Evanjelické lýceum zohralo významnú úlohu v rozvoji vzdelanosti slovenskej kultúry. Školskú budovu dala v 18. storočí postaviť evanjelická cirkev. Jedným z rektorov bol polyhistor Matej Bel, pôsobil tu Ľudovít Štúr aj Milan Rastislav Štefánik. Súčasťou bola jedna z najväčších zachovaných historických knižníc na území Slovenska s 90 tisícmi knižničnými jednotkami, rukopismi a vzácnou zbierkou glóbusov.

Evanjelici získali budovu späť v nevyhovujúcom technickom stave. Dlho nedokázali zrealizovať výraznejšiu rekonštrukciu. Cesta k obnove sa otvorila vďaka grantom EHP a Nórska. V objekte zostane pracovisko SAV, ktoré spravuje archív cirkevného zboru. Vzácné knižné zbierky budú v moderne vybavenom archíve, ktorý zaberie takmer polovicu budovy. V druhej časti bude kultúrno-komunitné centrum. Stavebné a umelecko-remeselné práce realizovala firma PamArch s.r.o.

SLOVENSKO

Období realizace:
září 2010 – září 2018

Iniciátor proměny:
Ing. Pavol Kozáčík

Autor projektu:
Ing. Pavol Kozáčík

Cena odborné poroty VYŠNÝ KUBÍN KAŠTIEĽ KUBÍNYI

Spozajte čarovné miesto v srdci Oravy, kde sa spája história s atmosférou výnimočného prostredia a kvalitou služieb. Kaštieľ Kubínyi je národná kultúrna pamiatka, ktorá prešla rozsiahlou a veľmi citlivou rekonštrukciou. V areáli v súčasnosti nájdete ubytovacie služby s reštauráciou, anglický park, ale aj atraktívne eventové priestory pre rôzne kultúrno-spoločenské aktivity.

Barokový kaštieľ zo 17. a 18. storočia patril pôvodne rodine Kubínyiovcov, jedným z najvýznamnejších zemianskych rodov na Orave. Po druhej svetovej vojne bol znárodnený a stali sa z neho sýpky a sklady. V roku 2010 kúpili objekt v kritickom stave súčasní majitelia. Unikátnosť rekonštrukcie spočíva nielen v mimoriadnej kvalite obnovy, ale predovšetkým v prístupe vlastníka k historickému objektu a celému areálu.

ZVLÁŠTNÍ CENY

KARLOVARSKÝ KRAJ

Období realizace:

prosinec 2019 – prosinec 2023

Iniciátor proměny:

Karlovarský kraj

Autor projektu:

INTAR a.s. – Ing. Martin Strnad

Fotografie:

Karlovarský kraj
Aleš Vopat

Zvláštní ocenění za mimořádný
přínos – za vrácení cenného objektu
do života města, s novým využitím

KARLOVY VARY CÍSAŘSKÉ LÁZNĚ

Budova Císařských lázní byla postavena v letech 1893–1895 jako lázeňský dům. V roce 1988 došlo k ukončení lázeňského provozu. Objekt byl dlouhá léta uzavřen.

Cílem revitalizace bylo provést kompletní rekonstrukci budovy a okolí a zpřístupnit objekt široké veřejnosti.

Po celkové revitalizaci objekt zcela změnil svůj účel a stal se nově multikulturním místem. Budova bude navíc zpřístupněna návštěvníkům ve zcela novém rozsahu. V Císařských lázních je nově multifunkční sál, expozice „Tři světy“ s tematikou historie a současnost lázeňství, infocentrum a kavárna. Kromě klasických prohlídkových okruhů se mohou návštěvníci účastnit také hraných prohlídek a dalších akcí.

PARDUBICKÝ KRAJ

Období realizace: 2020–2023

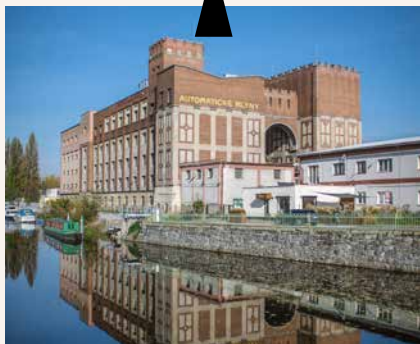
Iniciátor proměny:

Ing. arch. Lukáš Smetana,
Ing. arch. Zdenek Balík

Autor projektu:

Ing. arch. Zdenek Balík,
ŠEPKA ARCHITEKTI,
TRANSAT ARCHITEKTI,
Prokš Příkryl architekti

Projekt byl z více než 50 %
financován z fondů EU

Zvláštní ocenění za mimořádný počín
– za příkladné spojení soukromého
a veřejného sektoru a dobrých architektů
k dosažení smysluplného cíle

PARDUBICE AUTOMATICKÉ MLÝNY

Areál Automatických mlýnů se nachází v centru Pardubic
na břehu Chrudimky.

Mlýny jsou jednou z prvotin architekta Josefa Gočára. V roce
2014 byly zařazeny na seznam Národních kulturních památek
České republiky. V provozu byly Automatické mlýny nepřetr-
žitě více než 100 let, mouka se v nich mlela až do roku 2013.

Od roku 2016 se mlýnský brownfield pomalu mění na moder-
ní kulturně-společenskou městskou čtvrť díky
iniciativě Mariany a Lukáše Smetanových. Od
roku 2019 je tato transformace řízena jejich
Nadací Automatické mlýny. V areálu sídlí také
další instituce.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Období realizace: 2023–2024

Iniciátor proměny:

Ing. Libor Picka, starosta

Autor projektu:

Ing. Milan Šraml

Ing. arch. Veronika Kolářová

Fotografie:

Město Bělá nad Radbuzou,
Blanka Triščová

Projekt byl z více než 50 %
financován z fondů EU

Zvláštní ocenění za záchranu zchátralého
komplexu tvrze před demolicí
a za jeho smysluplné využití

BĚLÁ NAD RADBUZOU PROMĚNA RENESANČNÍ TVRZE

Renesanční tvrz z počátku 17. století je podle památkářů jedinečnou kulturní památkou svého druhu v regionu. Objekt poničil rozsáhlý požár a hyzdil tak střed Bělé nad Radbuzou. Místo střechy zbyly jen ohořelé trámy a do objektu zatékalo. Město se proto rozhodlo historickou památku zachránit. Spolu s ní koupilo i přilehlé budovy a pozemky. Z chátrajícího objektu vznikl díky rekonstrukci objekt pro sociální služby (pro pečovatelské a neziskové organizace poskytující služby seniorům, handicapovaným i samoživitelkám). Cílem projektu bylo mimo jiné i navrátit objektu původní charakteristický vzhled.

ÚSTECKÝ KRAJ

Období realizace:

srpen 2021 – červen 2023

Iniciátor proměny:

Správa železnic, státní organizace

Autor projektu:

STRABAG Rail a.s.

Fotografie:

Správa železnic, státní organizace

Zvláštní ocenění za příkladný citlivý přístup k renovaci objektu stanice.

PODBOŘANY CELKOVÁ OPRAVA NÁDRAŽNÍ BUDOVY

Historie nádraží v Podbořanech se datuje do roku 1873, kdy byla uvedena do provozu trať společnosti Plzeňsko-březen-ská dráha v úseku z Plas přes Žabokliky do stanice Březno u Chomutova. Bylo tak dokončeno celistvé dopravní spojení s Plzní. Budova vznikla dle typizovaného stavebního vzoru. Opravy se týkaly vnitřních prostor, kde bylo vybudováno nové zázemí pro zaměstnance, obsluhu stanice, ale i pro cestující. Z vnějšího pohledu došlo k opravě střechy, výměně oken a dveří, očištění kamenné fasády a ke kompletní opravě přilehlého nástupiště včetně přístřešku.

Hlavním cílem renovace bylo zlepšení estetiky a komfortu nádraží, aby byla železnice atraktivní pro stále více cestujících.

SLOVENSKO

Období realizace:

2022–2024

Iniciátor proměny:

Trenčiansky samosprávny kraj

Fotografie:

Peter Horanský

Projekt byl z více než 50 %
financován z fondů EU

Cena souznění

ČAHTICE

REVITALIZÁCIA DRAŠKOVIČOVHO KAŠTIEĽA V ČAHTICIACH

Kaštieľ bol postavený ako posledný z čachtických kaštieľov a dostal meno po staviteľovi, krajinskom sudcovi, mošonskom a oravskom hlavnom županovi Mikulášovi Draškovičovi, ktorý sa narodil v Chorvátsku. V roku 1677 postavil jadro kaštieľa – dvojpodlažné južné krídlo s výrazným stredným rizalitom a pivnicou. Začiatkom 18. storočia sa stal majetkom Pavla Forgáča, ktorý hrad rozšíril o severozápadné krídlo s kaplnkou. V 19. a začiatkom 20. storočia hrad slúžil ako ubytovňa pre chudobných, čo sa odrazilo na jeho stave. V polovici 20. storočia prešiel hrad radikálnou rekonštrukciou. Vzhľadom na jeho schátralý stav boli odstránené juhozápadné a severovýchodné bočné krídla. Od roku 1989 je kaštieľ jednou z pobočiek Trenčianskeho múzea.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Období realizace:

květen 2018 – červen 2019

Iniciátor proměny:

Obec Zašová

Josef Krůpa, předseda
spolku Matice zašovská

Autor projektu:

ak. arch. Libor Sošfák

Fotografie:

archiv obce Zašová

Cena souznění

ZAŠOVÁ

PROMĚNA ÚSTAVU SV. JOSEFA NA KOMUNITNÍ DŮM SENIORŮ

Komunitní dům seniorů vznikl z původní budovy Ústavu sv. Josefa postavené v letech 1911–1913. Jednalo se o volně stojící budovu, ve které se nacházely ložnice a soukromá dívčí škola.

Zanedbaný areál a zahradu kláštera převzala od Zlínského kraje obec Zašová v roce 2016. Celkovou rekonstrukci areálu začala obec právě touto budovou s cílem vybudovat zde byty pro seniory ve stylu komunitního bydlení. Hlavním zadáním bylo zachovat původní vnější vzhled budovy. K zásadní přeměně došlo uvnitř, kde se prostory bývalé školní budovy proměnily na bezbariérové byty se zachováním hodnotných architektonických prvků, především schodiště.

PROMĚNY
17. ROČNÍK
2025/2026

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Období realizace: červen–
listopad 2023

Iniciátor: MČ Praha 1

PRAHA 1 – STARÉ MĚSTO ZAHRADA DOMU U CENSORŮ – OBNOVA BAROKNÍ ZDI SE ŠTUKOVÝM RELIÉFEM

1

Koncem 18. století nechal na své náklady majitel domu c. k. dvorní cenzor F. A. Mayer vybudovat zahradu. Po zrušení cenzorského úřadu v roce 1848 zahrada chátrala a v polovině 19. století byla zrušena. Na jejím místě vznikla truhlářská dílna, která byla následně zbourána v 50. letech 20. století. Díky iniciativě obyvatel domu byla zahrada postupně obnovena do své historické podoby, včetně umístění dvou nových soch. Bohužel samotná barokní ohradní zeď byla v posledních letech ve velmi špatném stavu. Přebujelá vegetace navíc poničila reliéf s rostlinnými motivy a figurálními plastikami ptáků. Po opatrném odstranění popínavé zeleně proběhla odborná restaurátorská oprava. Obnova započala v letních měsících a byla dokončena na podzim roku 2023.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Období realizace:

2022–2024

Iniciátor:

Petr Kučera

Milan Ševčík

Helena Pánková

Fotografie:

Petr Kučera

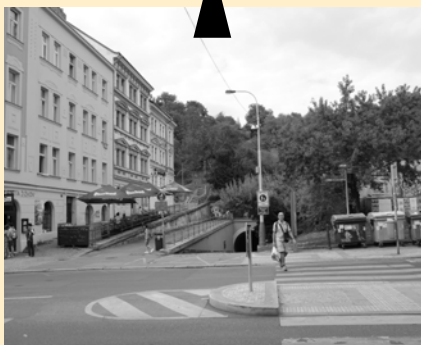
PRAHA 2 – VYŠEHRAĐ REVITALIZACE MÝTNÉHO PLÁCKU

2

Na mýtném plácku v minulosti probíhaly kontroly a clení zboží směřujícího přes Vyšehrad do Prahy. Původní účel místo již dlouho neplní. Do roku 2020 zde bylo parkoviště, nevzhledná předzahrádka, zchátralá historická pumpa, přebujelé dopravní značení a reklamy. Návštěvníci neměli možnost ani důvod se zde zastavit, přestože samotný prostor je pozoruhodný.

V roce 2022 se správa areálu NKP Vyšehrad rozhodla zanedbané místo proměnit. Začala kompletní rekonstrukci kavárny, kultivací předzahrádky a mobiliáře. Došlo k redukci parkovacích stání a dopravního značení, opravě a zprovoznění historické pumpy. O rok později pokračovala proměna otevřením nového infocentra, obnovou předzahrádky domu Popelky Bilianové a vysazením dvou stromů. Revitalizaci završila úprava prostoru kolem pumpy, který byl osazen lavičkami a totemem informačního systému.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Období realizace:

2022–2023

Iniciátor proměny:

Městská část Praha 3

Autor projektu:

ov architekti s.r.o.

Fotografie:

Tomáš Souček

PRAHA 3 – ŽIŽKOV OBNOVA TACHOVSKÉHO NÁMĚSTÍ

3

Nevelké žižkovské náměstí, od roku 1958 nazývané Tachovské, vzniklo roku 1875 vynecháním činžovního domu v bloku zástavby. Jižní část vymezuje Hartigova ulice s vyústěním pěšího tunelu z Karlína. Severní část lemuje cyklostezka a pata kopce Vítkova. Prostor náměstí leží na spojnici mezi městem a zelení, z kopce do kopce, což definuje jeho jedinečnost. Proměna byla připravována od roku 2013.

Komunikace podél domů střídají pruhy se stupňovitým sezením. Ve středu náměstí je dlážděná plocha k posezení. V prostoru je několik záhonů a platany, které jsou rozmístěny tak, aby zachytávaly dešťovou vodu. U nástupu na Vítkov stojí atypická sochařská lampa. Při rekonstrukci byla renovována a zprovozněna původní pumpa. Na místě bývalé městské váhy je v dlažbě naznačen její obrys. Nově je doplněna opravdová váha.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Období realizace:

leden–červen 2024

Iniciátor proměny:

Městská část Praha 10

Autor projektu:

ateliér Partero s.r.o. - Ing.
Jakub Finger a tým

Fotografie:

Městská část Praha 10

PRAHA 10 – VINOHRADY REVITALIZACE DĚTSKÉHO HŘIŠTĚ SOBOTECKÁ

4

Hřiště na Sobotecké ulici získalo díky daru soukromého investora zcela novou podobu. Cílem architektů z ateliéru Partero bylo vytvořit prostor, který si užijí všechny generace. Přestože jde podle názvu o dětské hřiště, je zde myšleno i na dospělé, kteří sem děti doprovází. Areál tvoří několik zón, které doplňují nejen sety laviček a stolů umožňujících piknik, ale také lavičky poblíž samotných herních prvků.

Vznikla tak veřejně přístupná herní krajina zasazená do zahrady o rozloze téměř 3 000 m². Hřiště je navrženo tak, aby nechátralo, ale naopak aby se místo postupem času trvale zlepšovalo.

JIHOČESKÝ KRAJ

Období realizace:
březen–listopad 2023

Iniciátor proměny:
Státní pozemkový úřad

Autor projektu:
Vodohospodářský rozvoj
a výstavba a.s., zodpovědný
projektant Ing. Josef Bím

Fotografie:
Státní pozemkový úřad

BOHDALOVICE U VĚTŘNÍ REVITALIZACE HLAVNÍHO ODVODŇOVACÍHO ZAŘÍZENÍ

5

Odvodňovací zařízení vybudované na počátku 80. let urychlovalo odvádění vody z krajiny. Postupem času došlo vinou zanedbané údržby ke snížení funkčnosti a tvorbě podmaččených ploch nevhodných pro hospodaření. Změna přišla až v polovině roku 2023. Součástí projektu revitalizace bylo otevření koryta, nahrazení opevněného koryta přirozeným, vybudování soustavy tůní a doprovodná výsadba. Došlo tak ke zpomalení odtoku vody z krajiny a pomocí soustavy tůní zároveň i k jejímu zadržení. Do krajiny se díky tomu vrátily přirozené prvky, které plní ekologickou funkci a zároveň slouží jako odpočinková lokalita pro veřejnost.

JIHOČESKÝ KRAJ

Období realizace:

únor 2024 – leden 2025

Iniciátor proměny:

Správa železnic, státní organizace

Autor projektu:

TAPA projekt s.r.o. –
Ing. Petr Myslivec

Fotografie:

Správa železnic, státní organizace

DAČICE

OPRAVA NÁDRAŽNÍ BUDOVY

6

Jednokolejná slepá železniční trať z Kostelce u Jihlavy do Telče byla pro veřejnost zprovozněna 13. srpna 1898. V září 1902 následovalo zprovoznění tratě z Telče do Slavonic a dále byla propojena na hlavní železniční trať císaře Františka Josefa. Vzhled a stav budovy si po letech užívání vyžádal komplexní opravu.

Záměrem bylo budovu zmodernizovat, sjednotit vzhled a zlepšit podmínky pro cestující a provozní zaměstnance. Opravená výpravní budova železničního nádraží Dačice je nyní příjemným vstupem do města pro jeho obyvatele i pro návštěvníky.

JIHOČESKÝ KRAJ

Období realizace:
srpen 2023 – září 2024

Iniciátor proměny:
Obec Horní Poříčí

Projektant:
Ing. Ludvík Jelínek

Fotografie:
Mgr. Václav Křešnička

HORNÍ POŘÍČÍ MOST PŘES ŘEKU OTAVU – PO STO LETECH OPĚT V NOVÉM

7

Most tvoří levé pole s ocelovým obloukem, vyrobené přibližně v letech 1894–95 pro přemostění železniční trati Tábor – Veselí – Mezimostí. V roce 1923 byl rozebraný most za velkého úsilí poříčských sedláků převážen do Dolního Poříčí na koňských povozech. Jedna legenda praví, že byl převážen z vlakového nádraží v Hydčicích, jiná, a to ta pravděpodobnější, že byl převezen z vlakové zastávky v Dolním Poříčí a následně osazen do levé části říčního toku na kamenný pilíř.

Pravá část mostu byla tehdy postavena ze dřeva a svoji funkci plnila až do roku 1964, kdy ji nahradily tehdy moderní železobetonové nosníky. Levá mostní konstrukce tvoří dnes architektonickou dominantu této lokality spojenou se zajímavým příběhem technicky náročného převozu rozebraných ocelových částí na koňských povozech místních sedláků.

JIHOČESKÝ KRAJ

Období realizace: 2024-2027

Iniciátor proměny:

Ing. Bohumil Linhart,
starosta obce

Ing. Pavel Prihara,
místostarosta obce

Autor projektu:

Ing. Václav Škopek, CSc.,
EKOSERVIS – Výzkumné
středisko krajinné ekologie

Fotografie:

Obec Kladruby, Marek Fůgner

KLADRUBY OBNOVA TŮNÍ V ZÁMECKÉM PARKU

8

Park v Kladrubech prochází postupnou proměnou. Obnovy se dočkalo 5 tůní o celkové výměře 2121 m² na loukách v okolí levobřežního přítoku Novosedelského potoka. Projekt byl rozdělen na dvě svébytné části: Tůně a Zeleň.

Jak již název napovídá, bylo v rámci části Zeleň provedeno ošetření zeleně, výsadba stromů a keřů a založení trávníků. Díky realizaci celého projektu dojde ke zlepšení ekologické stability území a jeho biodiverzity.

JIHOČESKÝ KRAJ

Období realizace:
leden–srpen 2023

Iniciátor proměny:
Město Milevsko

Fotografie:
Archiv města Milevska

MILEVSKO PROMĚNA SÁLU DOMU KULTURY

9

Ve druhé polovině ledna 2023 byla zahájena přestavba velkého sálu v Domě kultury Milevsko, která výrazně zvýšila jeho komfort a funkčnost. Velký sál, otevřený v roce 1959, prošel za více než šedesát let pouze drobnými úpravami, a tak byla tato rekonstrukce zásadním krokem k jeho modernizaci. Během prací byla instalována nová vzduchotechnika. Akustiku sálu zlepšily nové akustické panely, což přispívá k lepším zážitkům návštěvníků během akcí.

Je také instalována moderní ozvučovací a projekční technika. Dále byla podlaha vyměněna za novou, odolnější a esteticky příjemnější, a balkon byl stavebně upraven a vybaven novými sedadly pro větší pohodlí diváků. Původní osvětlení nahradila varianta s LED žárovkami. Celá rekonstrukce přispěla k oživení kulturního života v regionu a umožnila návštěvníkům užívat si akce v moderním a komfortním prostředí.

JIHOČESKÝ KRAJ

Období realizace:

2021–2024

Iniciátor proměny:

„Jsme Strakonice“ -
neformální skupina občanů

Projektant:

SLADKÝ&PARTNERS s.r.o.

Fotografie:

Ateliér V.A.S.

STRAKONICE OSTROV 1415 – KOMUNITNÍ CENTRUM

10

Historie Strakonice je spojena s textilní výrobou, zejména fezů. Tuto slavnou dobu pamatují i tovární budovy, které nyní chátrají v lokalitě zvané „Ostrov“, v samotném centru města. Jedná se o zděné objekty bývalé textilní továrny z přelomu 19. a 20. století. Dlouhodobý neutěšený stav byl impulsem k zahájení postupné komplexní rekonstrukce budov pro možné komunitní i komerční využití. Město Strakonice se v r. 2021 pustilo do obnovy nárožní budovy, kde vznikly ve 2. nadzemním podlaží prostory pro nové komunitní centrum. Celé centrum je bezbariérové a může naráz pojmout až 33 návštěvníků využívajících jeho služby. Zároveň s jeho vybudováním se v nově zrekonstruovaných prostorách v přízemí usídlila pražírna kávy s kavárnou. Část přízemního objektu nadále využívá ke svým kulturním aktivitám neformální skupina „Jsme Strakonice“, která byla spoluiniciátorem vzniku komunitního centra.

JIHOČESKÝ KRAJ

Období realizace:

září 2020 – září 2022

Iniciátor proměny:

Miroslav Roučka, emeritní starosta

Autor projektu:

Ing. arch. Zbyněk Skala,
STA projektový ateliér, s.r.o.

VACOV REKONSTRUKCE A DOSTAVBA NÁMĚSTÍ

11

Bývalý prostor náměstí tvořilo parkoviště a park se dvěma již nefunkčními budovami. Prostor tak účel náměstí vůbec nesplňoval. Parkoviště oddělovala od zeleně kamenná zeď. Proměna přišla v letech 2020–2022. Nyní se Vacov pyšní novým náměstím, jehož dominantou je obecní dům s cukrárnou a multifunkčním sálem.

Náměstí se po rekonstrukci a celkové revitalizaci otevřelo, jednotlivé prostory se propojily a místo ožilo. Nyní tvoří skutečné centrum obce plné života. Na místě zůstala zachována stará, více než 15 m hluboká obecní studna, která je v nočních hodinách osvětlena.

JIHOČESKÝ KRAJ

Období realizace:

červenec 2021 – září 2022

Iniciátor proměny:

Správa železnic, státní organizace

Projektant:

DigiTry Art Technologies s.r.o.

Fotografie:

Správa železnic, státní organizace

VIMPERK

OPRAVA NÁDRAŽNÍ BUDOVY

12

Železniční stanice Vimperk pochází z roku 1893. Téhož roku došlo ke zprovoznění celé železniční trati ze Strakonice. Budova má standardní půdorys obdélníku. Zděný třípodlažní nádražní objekt se dvěma nízkými křídly se sedlovou střechou je částečně podsklepen. Výpravní budova byla v průběhu času několikrát stavebně upravována a také proběhla přístavba jihovýchodního křídla. Opravy se zaměřovaly na stavební obnovu objektu, dosažení reprezentativního vzhledu, zlepšení podmínek pro cestující i zaměstnance Správy železnic a dispoziční uspořádání prostoru. Opravená nádražní budova ve Vimperku, včetně bezprostředního okolí, vytváří v současné době krásnou vstupní bránu do města pro místní i pro návštěvníky Šumavy.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Období realizace:

červen 2021 – prosinec 2024

Iniciátor proměny:

Masarykova univerzita
Ing. arch. Jiří Babánek

Autor projektu:

Ing. arch. Jiří Babánek, AiD
Team

Fotografie:

Magdaléna Chytrá, Hana
Ondrušková, archiv BZ

BRNO

NOVÝ PLOT KOLEM BOTANICKÉ ZAHRADY

13

Botanická zahrada Přírodovědecké fakulty Masarykovy Univerzity v Brně má svůj areál uprostřed rušného centra města, v secesní čtvrti Veverí, mezi nádhernými činžovnými domy. Původní dřevěné oplocení více než 100 let staré botanické zahrady i přes pečlivou údržbu dosloužilo.

Vznikl nový plot, který je sám o sobě uměleckým dílem. Představuje obilná stébla ohnutá větrem. Vizuální styl Masarykovy univerzity reprezentují písmena M vložená u vchodů. Nebylo jednoduché v tomto historickém prostoru vytvořit moderní plot o délce 300 metrů. Plot má sice za cíl přirozeně oddělovat, ale zde se podařilo naopak zahradu s okolím propojit. Nový bezúdržbový kovový plot je natolik průhledný a takřka neviditelný, že vůbec nepůsobí jako bariéra. Je osázen popínavými rostlinami, růžemi, zimolezy, trubači a vistáriemi, kterým slouží jako přirozená opora.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Období realizace:

prosinec 2022 – květen 2024

Iniciátor proměny:

Mgr. Martina Bočková,
starostka

Autor projektu:

Ing. arch. Petr Němec

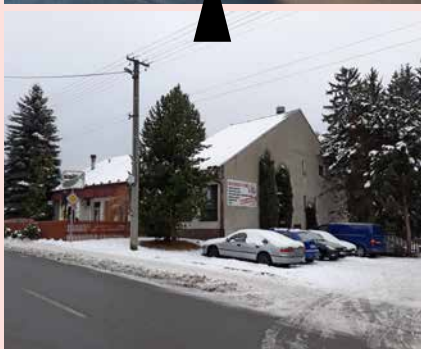
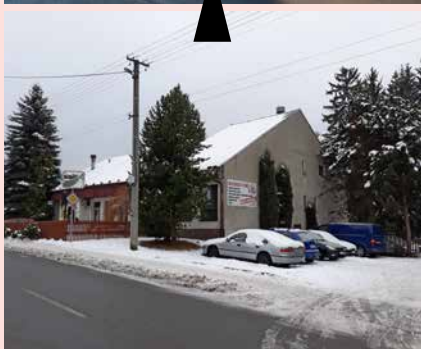
DRÁSOV REKONSTRUKCE ZDRAVOTNÍHO STŘEDISKA

14

Původní stavba velkého statku byla nejvýznamnější budovou v centru obce s číslem popisným 1. Postupně prošla mnohými proměnami. V době socialismu zde bylo zbudováno zdravotní středisko, které občanům sloužilo po desítky let bez větších změn. Čas se však na této budově podepsal, chátrala a z důvodu špatného technického stavu již neposkytovala pro lékaře důstojné zázemí.

Městys proto přistoupil k rekonstrukci. Po jejím dokončení v květnu 2024 je nyní zdravotní středisko nejen krásné, ale především funkční. Jsou v něm umístěny nové moderní lékařské ordinace a ve střešní nástavbě vznikly byty pro zdravotníky. Budova, která dlouhá léta hyzdila centrum obce, je nyní chloubou a ozdobou náměstí.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Období realizace:

2020–2022

Iniciátor proměny:

Zastupitelstvo obce
Olomučany

Projektant:

Atelier Radek Klíma

Fotografie:

Michal Odehnal, Jiří Kubík,
archiv obce Olomučany

OLOMUČANY KULTURNÍ CENTRUM

15

Mít v obci restauraci a kulturní dům, to bylo přáním obyvatel Olomučan. Jejich sen se začal plnit na podzim roku 1984, kdy byl položen základní kámen budoucího Kulturního centra. Slavnostní otevření restaurace proběhlo 16. 4. 1987, avšak k realizaci stavby kulturního domu, který měl být součástí projektu, nedošlo.

V roce 2015 budovu restaurace odkoupila obec s úmyslem navázat na původní záměr. Byly zahájeny práce na projektu Kulturního centra s využitím části prostor stávající restaurace. Stavba začala v roce 2020 a o dva roky později došlo ke slavnostnímu otevření. Součástí Kulturního centra je sál včetně provozního zázemí, knihovna a galerie.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Období realizace:

2021–2022

Iniciátor proměny:

Ing. Jarmil Adamec, Ph.D.

Projektant:

Ing. Veronika Piškulová

Fotografie:

Radek Matěj

ROHATEC KOMUNITNÍ CENTRUM KOLONIE PO 150 LETECH V NOVÉM KABÁTU

16

Objekt současného menšího kulturního domu v obci Rohatec má za sebou již 150letou historii. V průběhu více než století prošel různými přestavbami. Byly zde byty představitelů továrny na čokoládu, pošta, škola, školka, kulturní dům, výroba zavináčů, prádelna či klubovny. Při nynější generální opravě se šlo doslova až na cihlu. Bohužel byl na vnitřní straně krovů v průběhu stavby zjištěn havarijný stav, a tak se přímo v době tornáda budova ocitla na několik měsíců zcela bez střechy.

Vizuální podoba objektu je pojata ve stylu tradičního slováckého domku s modrou obrovnávkou. V obci Rohatec jsou takové domy už jen dva. Lidová tradice zůstane ještě dlouhá léta díky této budově uchována v kulturní paměti.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Období realizace:
březen 2019 – březen 2020

Iniciátor proměny:
Marie Jirglová

Projektant:
Ing. Radek Čábera

Fotografie:
Marie Jašová, archiv obce

RUDKA REVITALIZACE RYBNÍKA

17

Rybník v obci Rudka, ležící v záplavovém území potoka Bobrava, je významným krajinným prvkem. V 90. letech minulého století došlo následkem průtrže mračen k bleskové povodni, kdy přetekla hráz rybníka a několik rodinných domů se ocitlo pod vodou. Hráze byly porušené a propouštěly vodu. Odtékající voda navíc odplavovala zeminu a tvořila kaverny.

Revitalizace byla proto nezbytná. V okolí rybníka došlo nejprve k odstranění náletových dřevin. Následně proběhla oprava a výstavba hráze z lomového kamene a sdruženého objektu. Celý rybník nově lemují sloupky a zábradlí.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Období realizace:

březen 2021 – duben 2022

Iniciátor proměny:

Ing. Zdeněk Joukl, starosta
obce
zastupitelstvo obce

Autor projektu:

petrgoles s.r.o. – Ing. arch.
Petr Goleš

SYROVICE NÁSTAVBA ZÁKLADNÍ ŠKOLY

18

Pravidelná školní docházka v Syrovicích je datována od roku 1784. Školu navštěvovalo kolem 50 žáků. Postupem času dětí přibývalo a kapacita budovy přestávala stačit. Proto byla roku 1807 na návrší vedle kostela postavena nová škola. Po téměř sto letech se problém opakoval. Tehdejší rada rozhodla o výstavbě nové budovy přímo na návsi. Vizuální podoba školy se po celou dobu zásadně neměnila.

Větší zásah přišel až na začátku 80. let 20. století, kdy škola dostala zcela nový ráz a moderní vzhled. Štukovou výzdobu nahradila hladká šedá omítka. V roce 2004 se při zateplování budově náznakově navrátila ozdobná fasáda.

Zásadní změnou prošla škola až v letech 2021 a 2022 při kompletní rekonstrukci. Budova získala nejen tři nové třídy v podkroví, ale je celkově upravena tak, aby splňovala nejnovější požadavky na moderní výuku.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Období realizace:

únor 2022 – březen 2024

Iniciátor proměny:

Ing. Jana Valová, starostka obce

Autor projektu:

Projektant:

Ing. Roman Bravenec

Fotografie:

Daniela Vaňková

ZBRASLAV REVITALIZACE PROSTOR KULTURNÍHO DOMU

19

V obci Zbraslav, která čítá zhruba 1280 obyvatel, velmi chybělo místo, kde by se lidé mohli scházet, popovídat si nebo třeba oslavit narozeniny. Tři restaurace, které taková setkání umožňovaly, totiž svou činnost vlivem ekonomické situace a pandemie Covidu jedna po druhé ukončily. Paní starostce Ing. Janě Valové se podařilo postupně zrealizovat proměnu nevyužitých prostor v kulturním domě Zbraslav na obecní restauraci s názvem U Heralta.

Příprava projektu, stavební práce a výběr moderního zařízení kuchyně byly velmi logisticky a finančně náročné. Vše trvalo téměř dva roky.

Výsledkem je velmi útulná moderní restaurace s vynikající kuchyní, kde se schází všechny generace, konají se zde schůze místních spolků, klub seniorů a další akce.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Období realizace:

2022–2024

Iniciátor proměny:

Plastika Nanebevzetí Panny Marie – obec Heřmánkovice
Kříž s Pannou Marií – obec Heřmánkovice
Kaplička Panny Marie – Jitka Sochorová

Fotografie:

Ing. Karel Gabriel

HEŘMÁNKOVICE PROCHÁZKA HISTORIÍ OBCE

20

Obec rekonstruuje sakrální stavby na svém území již od roku 2012. Uvedených staveb je v obci velké množství. Zde se seznámíte se třemi obnovenými v posledních letech.

Kapli Panny Marie zachránila její majitelka. V roce 2024 vyhlásila sbírku a soustředila místní řemeslníky, kteří pomohli s rekonstrukcí.

Kříž s Pannou Marií sloužil k spočinutí a rozjímání. Díky majiteli parcely, na které stojí, neskončil v zapomnění. Za pomoci občanů se podařilo nalézt i ostatní součásti kříže. Obec v součinnosti s majitelem nechala tento kříž opravit, aby opět sloužil původnímu účelu.

Plastika nanebevzetí Panny Marie bývala součástí štítové stěny statku v centru obce. Statek byl v poválečných letech rozbourán. Při revitalizačních pracích byla plastika objevena a uschována. V roce 2023 ji získala do vlastnictví obec, nechala ji zrestaurovat a umístit přibližně na místo, kde dům stál.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Období realizace:

2014–2024

Iniciátor proměny:

Římskokatolická farnost
Nová Paka

Projektant:

Pavel Padevět –
restaurátorský záměr

Fotografie:

Jaroslav Kocourek,
Pavel Padevět

NOVÁ PAKA OBNOVA FRESKOVÉ VÝZDOBY KOSTELA NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

21

Novopacký klášterní kostel Nanebevzetí Panny Marie byl vystavěn v letech 1709–1724 za působení bratří paulánů. V roce 2002 začala obnova jeho vnějšího pláště. O 12 let později se opravy přesunuly do interiéru a postupně se restaurovala fresková výzdoba. Jako první přišla na řadu iluzivní malba architektury hlavního oltáře, která byla zvláště ve spodní části, z důvodu vlhkosti zdiva, zcela degradovaná. Práce postupně pokračovaly po jednotlivých polích klenby až nad kůr, klenbu pod kůrem a zrestaurováním dřevěného zádveří.

Zejména rozsahem se jednalo o velmi náročné práce. Není zcela běžné, když dobře funguje spolupráce mnoha lidí a institucí po dlouhou dobu na tak rozsáhlém díle a podaří se překonat všechny problémy, aby se postupnými kroky vše dotáhlo do úspěšného konce.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Období realizace:

2019–2024

Iniciátor proměny:

Město Nová Paka

Projektant:

Ing. Pavel Tschiedel

NOVÁ PAKA REKONSTRUKCE RŮŽENCOVÉHO SCHODIŠTĚ

22

Kryté barokní Růžencové schodiště, označované též jako Mariánské schodiště, bylo postaveno roku 1735 jako přístupová cesta k paulánskému klášteru. Má padesát schodů a čtyři zastavení, na nichž bývaly obrazy s výjevy ze života Panny Marie. Po roce 1960 prošlo místo množstvím oprav, které mu příliš nepomohly, a obrazy zmizely. V roce 2015 získalo město Nová Paka schodiště darem od římskokatolické církve. Během let 2019 až 2024 prošla tato památka kompletní rekonstrukcí. Byla přeskládána střecha, opraveny krovy a osazeny dubové schodnice, zrestaurovány portály včetně štukové výzdoby a soch Panny Marie Růžencové a Lurdské. Osazeny byly také kopie čtyř kamenných váz. Rekonstrukce byla ukončena koncem června 2024, kdy se na schodiště po dlouhých letech vrátily i obrazy.

LIBERECKÝ KRAJ

Období realizace:

srpen 2023 – červenec 2024

Iniciátor proměny:

Město Jablonné v Podještědí

Projektant:

Ing. Josef Dostál

Ing. David Mareček Ph.D.

Fotografie:

Archiv Město Jablonné

v Podještědí

JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ ZÁCHRANA KOSTELA NAROZENÍ PANNY MARIE

23

Bývalý farní kostel, původně zasvěcený sv. Kříži, byl vystavěn v 2. polovině 13. století. V 80. letech 18. století jej majitel panství barokně přestavěl a rozšířil o kostelní věž. Při požáru města v roce 1788 kostel vyhořel, zchátral a již nikdy nebyl obnoven. Teprve roku 1864 zakoupilo nepoužívanou zříceninu měšťanstvo v Jablonném a kostel přestavělo na pivovar. Největší slávu pivovar zažil v letech 1904–1926. Po druhé světové válce až do roku 1973 sloužila budova jako národní škola. Poté původní farní kostel a bývalý pivovar opět chátral. Až roku 2002 jej město na své náklady částečně zrekonstruovalo. Opravy se mimo jiné dočkala i kostelní věž, která dnes slouží návštěvníkům města jako vyhlídkové místo.

LIBERECKÝ KRAJ

Období realizace:

2019–2020

Iniciátor proměny:

Nordbeans s.r.o.

Autor projektu:

ANUK architekti

LIBEREC

KAVÁRNA DOK NORDBEANS

24

Bývalé drážní skladiště čp. 431 se nachází jihovýchodně od výpravní budovy železniční stanice Liberec z roku 1859. Je postavené původně podle projektu Franze Riesemanna a radikálně přestavěné v letech 1904–1906 Ludwigem Schmidlem a Josefem Ungerem.

V roce 2017 iniciovala společnost NORDBEANS s.r.o. přeměnu objektu na pražírnu kávy s kavárnou a obchodem. Samotná přestavba proběhla v letech 2019–2020. Původní návrh počítal s několika drobnými vestavbami různých funkcí. Ty v průběhu času narůstaly a prolínaly se, až vyplnily celou halu. Tento dynamický vývoj zásadně ovlivnil výsledné řešení. Jednotlivé části se vůči sobě navzájem vymezují a zároveň se otevírají průhledy. Tato interiérová hra do sebe vtahuje i okolní svět.

LIBERECKÝ KRAJ

Období realizace:
srpen 2023 – srpen 2024

Iniciátor proměny:
Správa železnic, státní organizace

Projektant:
PRODIN a.s.

Fotografie:
Správa železnic,
státní organizace

NOVÉ MĚSTO POD SMRKEM OPRAVA NÁDRAŽNÍ BUDOVY

25

Železniční trať Frýdlant v Čechách – Jindřichovice pod Smrkem je jednokolejná regionální trať vedená z Frýdlantu přes Dolní i Horní Řasnici a Nové Město pod Smrkem do Jindřichovic pod Smrkem. Důvodem její výstavby byly požadavky průmyslníků v okolí této trati na snazší odvoz výrobků jejich továren, především textilu. Od doby svého vzniku byla budova nádraží několikrát upravována a přistavována. Tyto převážně účelové úpravy poškodily původní vzhled i stav exteriéru i interiéru.

Záměrem opravy bylo budovu zmodernizovat, sjednotit její vzhled, zlepšit podmínky pro cestující i zaměstnance Správy železnic a zároveň redukovat objem budovy tak, aby všechny její části byly smysluplně využívány i s ohledem na nutné provozní výdaje. Opravená výpravní budova nádraží je nyní příjemným vstupem do města pro jeho obyvatele i pro návštěvníky Jizerských hor.

LIBERECKÝ KRAJ

Období realizace:

2003-2019

Iniciátor proměny:

Richard Hübel, starosta obce

Autor projektu:

Ing. Pavel Dostál

Fotografie:

Kittelovo muzeum

PĚNČÍN-KRÁSNÁ KITTELŮV DŮM

26

Kittelův dům v Pěňčíně pochází z poloviny 18. století. Nese jméno po Janu Josefu Antonínu Eleazaru Kittelovi, který byl v širokém okolí známý jako vynikající lékař. V Krásné nechal postavit veliký roubený dům (čp. 10) s lékárnou a jednoduchou „nemocnicí“. V zahradě pěstoval nejrůznější léčivé byliny.

Přestože byl dům již v roce 1963 zapsán na seznam kulturních památek, dlouhodobě chátral. Na začátku nového tisíciletí hrozilo jeho úplné zřícení a zánik. Zdevastovaný objekt se ztrácel v houštině náletových stromů a křovin. Záchrana přišla na poslední chvíli. V roce 2003 začala náročná rekonstrukce, která trvala 15 let. Po jejím dokončení v roce 2019 se do domu přestěhovalo muzeum mapující nejen život významné osobnosti regionu doktora Kittla, ale také místní historii a lidové léčitelství.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Období realizace:

září 2022 – květen 2024

Iniciátor:

Správa železnic, státní organizace

Autor projektu:

JM YARD service, s.r.o.

Fotografie:

Správa železnic, státní organizace

KRAVAŘE REKONSTRUKCE NÁDRAŽNÍ BUDOVY

27

Železniční trať Kravaře ve Slezsku – Chuchelná je jednokolejná železniční trať o délce 10 km. Jedná se o regionální dráhu vedenou z Kravař ve Slezsku přes Štěpánkovice a Bolatice do Chuchelné. Budova nádraží od svého vzniku nebyla upravována.

Záměrem rekonstrukce bylo zredukovat objem budovy, aby všechny její části byly smysluplně využívány s ohledem na nutné provozní výdaje.

V interiéru bylo potřeba zmodernizovat prostor, aby vyhovoval nárokům dnešních cestujících, a zkvalitnit prostředí i pro zaměstnance Správy železnic. Velký důraz byl kladen na navrácení původního vzhledu fasády a střešní konstrukci. Přínosem opravných prací bylo zejména zkulturnění prostoru pro širokou veřejnost, drážní zaměstnance a občany obce.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Období realizace:

říjen 2021 – květen 2023

Iniciátor proměny:

Obec Palkovice

Autor projektu:

Kamil Mrva

Fotografie:

Studio Toast, archiv OÚ
Palkovice

PALKOVICE DŮM SLUŽEB

28

Panelový Dům služeb z roku 1984, který měl zajistit služby občanům obce, přestal po 30 letech své existence vyhovovat a ocitl se na konci své životnosti. Následná rekonstrukce budovy konstrukčním řešením navázala na původní dispozici domu. Původní stavbu nahradil železobetonový monolit.

Navíc byla k původní budově přistavěna dvě patra. Při rekonstrukci vznikly u jednotlivých pracovišť zaměstnanců průhledy na kostel, školu nebo fotbalové hřiště. V patře se po obvodu nachází relaxační lodžie s posuvnými panely. Součástí zelené střechy jsou dřevěné terasy s panoramatickými výhledy na Pobeskydí.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Období realizace:

březen 2017 – květen 2023

Iniciátor proměny:

Miroslava Zavadilová,
starostka

Fotografie:

Miroslava Zavadilová,
starostka

MAJETÍN KOMUNITNÍ CENTRUM

29

Obec Majetín vybudovala moderní Komunitní centrum, které slouží k setkávání, vzdělávání a kulturním aktivitám. Původní plány počítaly s rekonstrukcí historické budovy č.p. 36, ale kvůli špatnému stavu ji musela nahradit novostavba, která ovšem zachovává charakter místa.

Centrum využívají místní spolky. Působí zde také sociální pracovník. Obyvatelé se zapojili do plánování i výběru vybavení, což přispělo k tomu, že centrum odpovídá jejich potřebám.

Slavnostní otevření proběhlo 11. listopadu 2023. Centrum místním nabízí knihovnu, keramickou dílnu, sály i prostory pro různé akce. Je místem podporujícím komunitní život a posilujícím sousedské vztahy.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Období realizace:

2016–2019

Iniciátor proměny:

Statutární město Olomouc

Projektant: Architektonicko urbanistický atelier – Atelier A, Ing. Jiří Tomeček

Fotografie:

statutární město Olomouc

OLOMOUC JIHOSLOVANSKÉ MAUZOLEUM

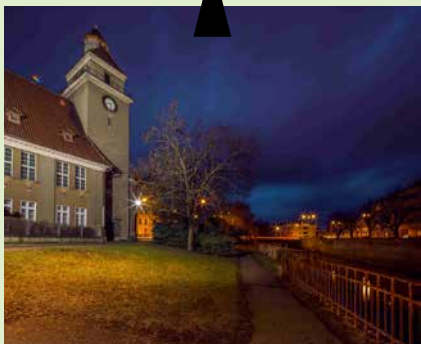
30

Mauzoleum v Bezručových sadech bylo postaveno v roce 1926 podle návrhu architekta Huberta Austa. Jsou zde uloženy ostatky vojáků jihoslovanské národnosti, kteří bojovali během 1. světové války a umírali v olomouckých lazaretech. Stavba je rozdělena na dvě části – podzemní kryptu a nadzemní část s kopulí.

Mauzoleum bylo od prvopočátku ve vlastnictví Království Jugoslávie, následně přešlo vlastnictví na stát Jugoslávie. Po jeho rozpadu neměl žádný z nástupnických států zájem o jakoukoliv údržbu mauzolea, ani o ostatky vojáků. Proto bylo v roce 2015 soudně rozhodnuto, že se vlastníkem stává město Olomouc.

V letech 2016–2019 proběhla zatím dvouetapová rekonstrukce kaple, exteriérů a následně se počítá s třetí etapou, během které se zrekonstruuje krypta, provede se restaurování rakví a odborné ohledání ostatků vojáků.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Období realizace: 2018–2022

Iniciátor proměny:

Povodí Moravy, s.p.,
statutární město Olomouc

Autor projektu:

DRNH architektonická
kancelář, Zahrada Olomouc
– zahradní architektura
a krajinářství

Fotografie:

Statutární město Olomouc

OLOMOUC

OLOMOUCKÁ NÁPLAVKA – NÁBŘEŽÍ JOSEFA JAŘABA

31

Olomoucká náplavka neboli nábreží Josefa Jařaba byla dokončena v roce 2022. Její výstavba byla součástí protipovodňových opatření, takže jejím primárním cílem je ochránit město Olomouc před vodním živlem. Stavba však zcela změnila okolí řeky Moravy. Mezi dvěma opravenými mosty vznikly na obou březích tzv. bermy, široké zpevněné plochy. Ta pravobřežní je širší, vydlážděná kamennou dlažbou a nově přístupná pro veřejnost. Slouží nejen k procházkám kolem řeky, ale v průběhu celého roku se zde konají také kulturní a společenské akce.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Období realizace:

březen–duben 2024

Iniciátor proměny:

Město Přerov

Autor projektu:

Ing. Barbora Májková
Ing. Karolína Bečvářová
Ing. Dana Kovářová

Fotografie:

Město Přerov

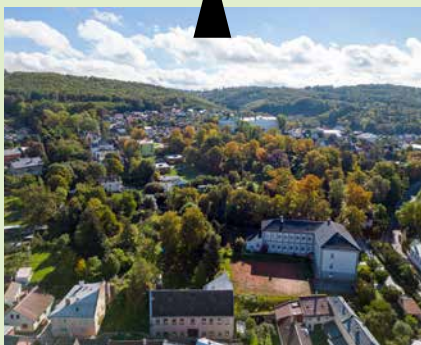
PŘEROV DEŠŤOVÁ ZAHRADA S VODNÍMI PRVKY

32

Dešťová zahrada – ráj pro lidi, zvířata i rostliny. Vodní prvky, které potěší zejména děti. Budky pro netopýry a ptáky. Ale také nové stromy, které nahradily staré a nebezpečné dřeviny, rostoucí podél mlýnského náhonu Strhanec. To vše Přerované najdou v ulicích Sokolská a Na Hrázi. Nová zelená oáza, vybudovaná v blízkosti panelového sídliště, zajišťuje maximální ochlazovací efekt a zadržuje vláhu na daných místech.

Tím snižuje rizika spojená s vysokými teplotami během léta. Ze svodu na budově pobočky Městské knihovny jsou srážky odváděny do terénní prohlubně. Prostor je osazen vhodnými druhy rostlin, které vodu zachycenou ze střechy zužitkují. Zejména děti oceňují zbrusu nový herní vodní prvek s pumpou a soustavou dřevěných koryt.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Období realizace:

březen 2023 – prosinec 2024

Iniciátor proměny:

Město Šternberk

Autor projektu:

masparti s.r.o.,

Fotografie:

Karel Fiala, Tomáš Loutocký

ŠTERNBERK DOMOV PRO SENIORY OBLOUKOVÁ

33

Město Šternberk se v reakci na současné stárnutí populace rozhodlo pro výstavbu nového domova pro seniory. Ten vznikl na dlouhodobě nevyužité parcele v těsné blízkosti centra a městského parku Tyršovy sady. Jedná se o klidný pozemek sousedící s právě zrekonstruovanou mateřskou školou v ulici Oblouková.

Možnosti stavby zde dlouhá léta limitoval nepravidelný tvar parcely i omezení dopravního napojení. Domov pro seniory se pro toto místo ukázal být ideálním využitím.

Domov pro seniory Oblouková získal ocenění stavba roku 2024 Olomouckého kraje.

PARDUBICKÝ KRAJ

Období realizace:

2023

Iniciátor proměny:

Obec Červená Voda

Autor projektu:

3dsense s.r.o.

Fotografie:

archiv obce Červená Voda

ČERVENÁ VODA ČERVENOVODSKÉ MUZEUM PAMĚTI A PŘÍRODY

34

Červenovodské muzeum paměti a přírody představuje jedinečné spojení historie obce a přírodních krás regionu. Expozice je koncipována jako moderní interaktivní prostor vybavený multimediální technikou, který nabízí nejen pouhé pohledy do minulosti prostřednictvím projektu Paměti národa a videonahrávek pamětníků, ale také objevování přírodního bohatství této klidné příhraniční oblasti.

Muzeum se zaměřuje na všechny generace – děti zde najdou interaktivní hry, turisté i rodiny mohou relaxovat v odpočinkových zónách s tematickými knihami a obrazy, a místní občané se mohou zapojit do tvorby expozice prostřednictvím sdílení fotografií a příběhů svých předků. Díky pravidelně obměňovaným výstavám, workshopům a přednáškám se tento prostor stává živým centrem poznávání, setkávání a trávení volného času.

PARDUBICKÝ KRAJ

Období realizace:

listopad 2022 – březen 2024

Iniciátor proměny:

Národní hřebčín Kladruby nad Labem

Projektant:

GEFOS a. s.

Fotografie:

Archiv NHK

KLADRUBY NAD LABEM REKONSTRUKCE OBJEKTŮ BÝVALÉ VRÁTNICE NÁRODNÍHO HŘEBČÍNA

35

Rekonstrukce dvou historických objektů nacházejících se na návštěvnický exponovaném místě národního hřebčína nedaleko parkoviště začala 8. listopadu 2022. Původně tyto budovy sloužily jako stáje pro nemocné koně a kovárna s pozdně barokní částí, nejstarší v celém areálu hřebčína. Ve 20. století se necitlivou přestavbou změnily na vrátnici.

Rekonstrukce se proto soustředila především na odstranění nepůvodních zásahů a navrácení dispozice z konce 19. století dle historických fotografií a dokumentů. V levém objektu vzniklo nové návštěvnické centrum. Zde si mohou návštěvníci nejen zakoupit vstupenky, publikace vydávané národním hřebčínem a suvenýry, ale mohou si i odpočinout v příjemném prostředí nově založené jabloňové zahrady, jež k návštěvnickému centru přiléhá.

PARDUBICKÝ KRAJ

Období realizace:

2023–2025

Iniciátor proměny:

Národní památkový ústav

Autor projektu:

Ing. arch. Tomáš Šantavý

Fotografie:

Mgr. Petr Weiss

Ing. arch. Eliška Seifertová

Racková

LITOMYŠL

OBNOVA PANSKÉHO DOMU

36

Počátky Panského domu státního zámku Litomyšl spadají do 17. století. Po požáru roku 1785 došlo za vlády Valdštejnů k jeho úpravám zahrnujícím zvýšení o patro, v němž vznikl zahradní salon. Spodní podlaží sloužila k ubytování zámeckých úředníků. Podle popisu z roku 1820 je budova označována jako tzv. Květinový dům v návaznosti na zahradu zámku. Stěžejní prostor tvořil arkádou otevřený sál s výhledem na město, na nějž navazovaly menší salony. Po roce 1855, kdy se zámek stal majetkem Thurn-Taxisů, byly arkády zazděny a sál byl upraven na byt důchodního. Po roce 1945 sloužil dům jako mateřská škola.

Vzhledem k velkému poškození domu přikročil Národní památkový ústav k celkové obnově.

PARDUBICKÝ KRAJ

Období realizace:

září 2023 – červen 2024

Iniciátor proměny:

Město Litomyšl

Autor projektu:

Ing. Petr Všečka,
autorizovaný architekt,
TRANSAT architekti, Brno

Fotografie:

Tomáš Čermák, Regionální
muzeum v Litomyšli

LITOMYŠL

REKONSTRUKCE RODNÉHO BYTU BEDŘICHA SMETANY

37

Rodný byt Bedřicha Smetany se nachází v bývalém zámec-
kém pivovaru v Litomyšli, v areálu památky UNESCO. Slavný
hudební skladatel se zde narodil 2. března 1824. U příležitosti
200. výročí jeho narození prošel byt generální rekonstrukcí
a byla instalována nová expozice.

Její první část tvoří „hudební salón“, který nabízí hudebně-vi-
zuální projekci, v níž jsou v koncentrované podobě předsta-
vena Smetanova vrcholná díla.

Druhá část bytu poskytuje zážitek autentického dobové-
ho domácího prostředí. Ložnice – právě zde se Bedřich
Smetana narodil – i přilehlý prostor jsou vybaveny historic-
kým nábytkem z období biedermeieru. Mezi
exponáty nechybí ani předměty z majetku
skladatele a jeho rodičů. Můžete se zde také
posadit a poslechnout si životní příběh Bedři-
cha Smetany vyprávěný hlasem sedmiletého
chlapce.

PARDUBICKÝ KRAJ

Období realizace:

2015–2018

Iniciátor proměny:

Střední škola zahradnická
a technická Litomyšl

Autor projektu:

Ing. arch. Petr Benda

LITOMYŠL

REKONSTRUKCE

SŠ ZAHRADNICKÉ

A TECHNICKÉ LITOMYŠL

38

Pro odbornou výuku školy byl upraven rozestavěný objekt z 80. let 20. století v sousedství areálu školy, původně navržený jako závodní jídelna. V původní budově vznikly díky přestavbě čtyři laboratoře pro chov cizokrajných zvířat, dvojice učeben IT a ateliérové tvorby, včetně zázemí pro studenty i pro učitele. Jižní průčelí doplnila dvoupodlažní přístavba, která umožnila připojit vstupní zádveří a šatnu studentů.

Na severní straně vznikla přístavba expozičního skleníku s pěstební dílnou. Na ni navazuje nástavba 3. podlaží, kde je galerie v prostoru skleníku, sušárna květů pro aranžování se sušenými rostlinami a v otevřené části stíněné pergolou probíhá praktická výuka navrhování a realizace střešních zahrad. Suterén původního objektu je vyhrazen technickému zázemí a skladům organického materiálu.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Období realizace:

leden–říjen 2023

Iniciátor proměny:

Ing. Marie Čápková

Projektant:

Alena Vochová

Fotografie:

archiv Města Kasejovice

KASEJOVICE REKONSTRUKCE KAPLE SV. VOJTĚCHA V BOUČKU

39

Severozápadně od Kasejovic se nachází samota Bouček, na níž se nachází kaple sv. Vojtěcha. Podle pověsti tudy procházel sv. Vojtěch na Zelenou Horu. Na místě, kde zabodl svoji biskupskou berlu, vytryskl pramen s léčivou vodou. Byla zde postavena kaple, nejprve dřevěná a v roce 1760 zděná. Z kaple se stalo poutní místo. V 19. stol. zde vznikly lázně, jejichž činnost skončila v době 1. světové války kvůli rekvizici měděných kotlů. V 90. letech 20. století se obnovila tradice svatovojtěšských poutí na svátek sv. Vojtěcha, tj. 23. 4.

Rekonstrukce spočívala v celkové obnově kaple – sanaci mokrého zdiva, opravě vnějších i vnitřních omítek, krovu, věžičky, truhlářských výplní, výměně střešní krytiny a osazení okapů a svodů.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Období realizace:
listopad 2022 – květen 2024

Iniciátor proměny:
Město Klatovy

Autor projektu:
ATELIER SOUKUP OPL
ŠVEHLA s.r.o.

KLATOVY REKONSTRUKCE BÝVALÉ VOJENSKÉ UBYTOVNY

40

Město Klatovy získalo v roce 2013 do svého vlastnictví budovu bývalé vojenské ubytovny v ulici Na Bělidle. Záměrem města bylo objekt přeměnit na bytový dům, neboť se nachází na výhodném místě poblíž centra města, nákupní zóny a klidové lokality Mercandinových sadů.

Nejdříve se uvažovalo o možnosti přestavby na byty s pečovatelskou službou, ale nakonec zvítězila myšlenka vybudování městských bytů. Projekt počítal se vznikem 32 bytových jednotek ve 4 nadzemních patrech. Po dokončení stavebních prací v roce 2024 byly byty předány novým uživatelům.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Období realizace:
2019–dodnes

Iniciátor proměny:
Manželé Boháčovi

MYSLÍV OŽIVENÍ POLOROUBENKY

41

V obci Myslív se nachází staré stavení s číslem popisným 20. První část stavení je roubená, a je určená k obývání. Druhá část stavení, hospodářská, je z kamene. V roce 2019, kdy Boháčovi poloroubenku koupili, byla zejména střecha v havarijním stavu a hrozilo zatékání vody na původní dřevěné trámy. Zásadní byla oprava propadlého stropu v bývalém stání, zřejmě pro koně, které následně sloužilo jako garáž.

Všechny práce při renovaci probíhaly s maximálně citlivým přístupem k zachování odkazu našich předků.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Období realizace:

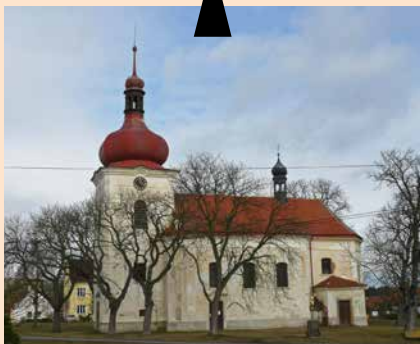
2021–2025

Iniciátor proměny:

Zastupitelstvo městysu
Zvíkovec

Fotografie:

Petr Uher, Jana Cinkeová

ZVÍKOVEC

OBNOVA KOSTELA

NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

42

Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Zvíkovci je největší, nejstarší a nejvýznamnější památkou v městysi. Nachází se přímo ve středu náměstí ve Zvíkovci.

Kostel vznikl v rámci velkorysé koncepce tržního městečka v polovině 14. století. Vystavěly jej významné vladyské rody ze Slatiny a Chrástu, které měly sídlo na zvíkovské tvrzi. Roku 1767 byla realizovaná barokní přestavba kostela nákladem pana Josefa Kinského ze Vchynic.

V roce 2021 proběhl převod nemovitosti do vlastnictví městysu.

Součástí proměny byly obnova kopule, rekonstrukce vnějšího pláště, kamenných prvků, vstupních dveří, žaluziových oken ve věži, oprava omítek a šambrán, obnova lavic, výměna dlažby, obnova ciferníků a venkovního prostranství.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Období realizace:

2012–2018

Iniciátor proměny:

Hana Jelínková

Fotografie:

Wikimedia, ŠJů, CC BY-SA 3.0
Ivan Látal

ČERNOŠICE PROMĚNA ČERNOŠICKÉHO NÁDRAŽÍ

43

Chystaná rekonstrukce železnice podél Berounky vzbudila obavy usedlíků i výletníků. Zmizí malá secesní nádraží a nahradí je budky? To černošické vypadalo tenkrát smutně. Stará okna byla zabedněná kusy plechu.

V roce 2012 požádali J. Špetlák a T. Jandura jménem města SŽDC o opravu. Díky soutěži Nejkrásnější nádraží se v roce 2018 na podnět Hany Jelínkové ze spolku Čolek ujal věci pan L. Fořt (SŽDC).

Nádraží se tak nakonec dočkalo funkční rekonstrukce.

Proměna ukazuje, jak pozitivní změnu přináší s láskou udržované historické prostředí spjaté s lokalitou. Výborně slouží již osmým rokem a dělá radost všem cestujícím i kolemjdoucím. Spolek Čolek pořádá květinovou výzdobu a pečuje o ni. Zalévá i paní pokladní a sklízí pochvaly od cestujících.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Období realizace:

2012-2019

Iniciátor proměny:

Zastupitelstvo města
Černošice

Fotografie:

archiv Města Černošice

ČERNOŠICE

VILA TIŠNOVSKÝCH – OD ČINŽÁKU K RADNICI

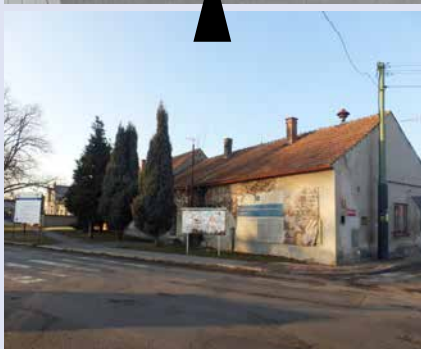
44

Vila Tišnovských z roku 1930 sloužila původně jako činžovní dům s četnickou stanicí. Po válce byla znárodněna a proměněna v obecní byty. V 90. letech ji v rámci restitucí nejprve získali původní majitelé, poté několikrát změnila vlastníka, a nakonec se stala majetkem města.

V roce 2011 rozhodlo zastupitelstvo o přestavbě vily na společný objekt pro úřad, knihovnu, poštu a městskou policii. Z architektonických studií představených v rámci Mariánské pouti v roce 2012 byl o rok později vybrán vítězný projekt – od britsko-českého ateliéru Jestico Whiles.

Rekonstrukce začala v roce 2016, ale skryté vady konstrukcí proměnily plánovanou adaptaci v kompletní přestavbu, včetně přístavby. Zachovány zůstaly jen obvodové zdi a schodiště. Vila se zrodila znovu – s dvouletým zpožděním, ale i s novou energií a posláním.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Období realizace:

červen 2020 – prosinec 2022

Iniciátor proměny:

Zastupitelstvo obce Dřísy

Projektant:

BY architects, spol. s r.o.
Ing. arch. Miloslav Marek

Fotografie:

Ivana Frajová, BY architects

DŘÍSY

PŘESTAVBA OBECNÍHO DOMU

45

Obecní dům Dřísy prošel v letech 2020-2022 ve dvou etapách rekonstrukcí. Původně na tomto místě stála chátrající budova bývalého sirotčince ze 17. století. K ní přibyla v 70. letech 20. století přístavba, ve které sídlil obecní úřad. V roce 2018 se obec rozhodla pro kompletní proměnu tohoto místa.

Stará budova byla zbourána a na jejím místě vyrostla nová. Zde se nachází v přízemí vstupní hala s výtahem, kavárna, taneční sál s kioskem, šatna a sociální zázemí. V prvním patře je galerie, klubovny, masážní a kosmetické služby, technická místnost, kuchyňka a WC.

Během druhé etapy došlo na rekonstrukci původní přístavby, ve které sídlí obecní úřad včetně obřadní místnosti. V prvním patře je archiv, sklad a prostory pro obecní knihovnu.

Obecní dům Dřísy se stal místem pro setkávání všech věkových kategorií nejen místních obyvatel.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Období realizace: 2018–2022

Iniciátor: Obec Hvoždany

Projektant: RAVAL projekt v.o.s., Plzeň

Fotografie: obec Hvoždany

HVOŽDANY MULTIFUNKČNÍ HŘIŠTĚ

46

V místě dnešního sportovního areálu byla původně pískovna. Později zde svépomocí vzniklo antukové hřiště, které bylo obtížně udržovatelné vzhledem k podloží a spodní vodě, proto zpustlo a zarostlo travou. V roce 2016 se zrodil projekt na vybudování moderního multifunkčního sportovního areálu pro veřejnost, školu a sportovní kluby na Hvoždansku. Vzhledem k finanční náročnosti byla výstavba areálu rozdělena do několika etap.

V roce 2018 se podařilo realizovat hlavní část projektu. Proběhly terénní úpravy, vznikla opěrná zeď, drenážní systém a hrací plocha pro 5 sportů (tenis, volejbal, nohejbal, basketbal a házená). V roce 2020 bylo hřiště doplněno o workout, fitness a herní prvky pro nejmenší. O tři roky později zakončila projekt stavba zázemí pro multifunkční hřiště s diváckou terasou.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Období realizace:
2020–2023

Iniciátor proměny:
město Kolín

Autor projektu:
Ing. arch. Jaroslav Svěrek,
Praha 6

Fotografie:
Míra Lachec

KOLÍN RESTAUROVÁNÍ ZÁMECKÉ KAPLE

47

Kolínský zámek patří mezi nejvzácnější kolínské objekty. V současnosti probíhá postupná oprava této památky, viditelným počinem je rekonstrukce zámecké kaple a její následné otevření veřejnosti.

Kapli historické prameny poprvé zmiňují v roce 1621. Předpokládá se ale, že existovala již od 80. let 16. století, kdy byla provedena velká renesanční přestavba areálu zámku. V roce 1850 byla kaple při zahájení přestavby zámku na pivovar zrušena. Ta od té doby sloužila jako kancelář či jako byt. Prostor byl bez ohledu na památkovou hodnotu velmi poničen.

Cílem rekonstrukce bylo navrátit kapli historický ráz s použitím původních materiálů. Obnovou prošel celý prostor kaple. Slavnostní otevření proběhlo 31. 1. 2024. Kaple je primárně určena pro menší kulturní akce, svatby a prohlídky.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Období realizace:

2016–2023

Iniciátor proměny:

Město Pečky

Fotografie:

Lukáš Hanzelín, ředitel
kulturního domu

PEČKY

KULTURNÍ DŮM PEČKY – PROMĚNA S RESPEKTEM K TRADICI

48

Kulturní dům v Pečkách prošel rozsáhlou rekonstrukcí, která mu vdechla nový život. Původní stav objektu byl technicky i esteticky zastaralý.

V první fázi se obnovila vnější tvář budovy – došlo k zateplení fasády, střech a výměně oken a dveří.

Druhá etapa přinesla modernizaci interiéru přízemí, včetně zasedacích místností, bývalé restaurace, sociálního zázemí a foyer s barem.

Závěrečná fáze zahrnovala rekonstrukci sálů, zázemí pro účinkující, instalaci výtahu, nové AV techniky, akustických prvků, EPS systému, klimatizace a rekupera-
ce. Dům kultury se tak stal důstojným centrem společenského života města.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Období realizace:

1999–2004

Iniciátor proměny:

PaedDr. Ladislav Adámek,
ředitel ústavu v letech
1958–2008

Autor projektu:

Ing. arch. Daniel Stojan, Ph.D.

Fotografie:

Jakub Adámek

PSÁRY DOMOV LAGUNA – PROPOJENÉ SVĚTY

49

V obci Psáry působila po dlouhá desetiletí vojenská posádka, která střežila nedaleký muniční sklad. Na počátku 90. let armáda objekt přestala využívat. Následující roky přicházela řada návrhů na jeho využití. Převažovaly ovšem takové, které přinášely nelibost mezi občany Psár. Domovu Laguna se i přes jiné zájemce podařilo v roce 1998 objekt získat a zrealizovat plán rozšíření komplexních sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením.

V původním areálu kasáren se nacházela hlavní zděná budova se zázemím pro stravování a velitelství, dvě budovy garáží pro nákladní automobily a dlouhý dřevěný dům, který sloužil jako zázemí pro volnočasové aktivity vojáků. Nyní je Domov řadu let v běžném provozu. Poskytuje služby 126 klientům ve službách denní a týdenní stacionář, domov pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení a domov pro seniory za zvláštních podmínek.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Období realizace:

červen 2021 – prosinec 2024

Iniciátor proměny:

MgA. Ivana Junková

Ing. arch. Šárka Sodomková

Autor projektu:

Ing. arch. Šárka Sodomková

Fotografie:

BoysPlayNice

ŘEVNICE KOMUNITNÍ CENTRUM SKLAD_13

50

Nádražní sklad z 19. století přestal být pro dráhu užitečný a ve zchátralém stavu ho i s okolními pozemky prodala městu Řevnice. Skrytý potenciál objevila ředitelka místní ZUŠ, která objekt začala využívat jako výstavní, koncertní a taneční sál. Originální atmosféra v dřevěné „železniční boudě“ všechny okouzila a tzv. Dřevák dostal druhou šanci. Od záměru k realizaci záchrany technické památky však vedla dlouhá cesta. Cílem rekonstrukce bylo zachovat charakter původní stavby včetně jejího velkorysého vnitřního prostoru. Zázemí pro nové využití je proto umístěno převážně vedle původní budovy, a to ve formě repasovaných lodních kontejnerů, odkazujících k novodobým způsobům dopravy zboží. Tak se zachovala a nově interpretovala atmosféra dopravního uzlu, kterým železniční překladiště kdysi bylo.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Období realizace:

září 2023 – červenec 2024

Iniciátor proměny:

Správa železnic, státní organizace

Fotografie:

Správa železnic, státní organizace

SENOHRABY OPRAVA NÁDRAŽNÍ BUDOVY

51

Stanicí Senohraby prochází trať Praha – České Budějovice, zprovozněná v roce 1871 jako Dráha císaře Františka Josefa. Železniční zastávka byla zřízená v roce 1887 z důvodu usnadnění transportu vojska na polní vojenskou střelnici v blízkém Kališti. Samotná staniční budova byla dostavěná v roce 1897. Dostavba její dřevěné haly pro cestující veřejnost vznikla až po 1. světové válce v roce 1923.

Opravnými pracemi usilovala Správa železnic o dosažení reprezentativního vzhledu výpravní budovy.

Cílem opravy bylo zejména zkulturnění prostoru pro cestující i občany obce. Zvelebení se totiž dočkala nejen nádražní budova, ale i její okolí.

ÚSTECKÝ KRAJ

Období realizace:

srpen 2017 – prosinec 2024

Iniciátor proměny:

město Dubí

Projektant:

PS projekty spol. s r.o.

Fotografie:

město Dubí

DUBÍ

KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE NA CÍNOVCI

52

Kostel nechal postavit v letech 1729–1732 kníže Filip Hyacint z Lobkovic. Jeho interiéry zdobí rokoková výmalba kadaňského malíře V. Roitha.

Po roce 1945 kostel chátral. Město Dubí si jej nejprve v roce 2010 vzalo od církve do výpůjčky a později byl bezplatně převeden do vlastnictví města.

Roku 2017 začala celková rekonstrukce, která byla dokončena v roce 2024.

Od roku 2019 spadá do nárazníkové zóny památky světového dědictví UNESCO. I v průběhu rekonstrukce nepřestal kostel žít kulturním životem. Mezi pravidelné akce patří: Noc kostelů, ekumenická bohoslužba a varhanní koncert v rámci Slavnosti Hraničního buku, adventní koncert a na Štědrý den se v kostele rozdává Betlémské světlo.

ÚSTECKÝ KRAJ

Období realizace:

září 2021 – srpen 2022

Iniciátor proměny:

MVDr. František Feix,
starosta obce
Miroslav Hrstka, zastupitel
a kronikář obce

Autor projektu:

Ing. Pavel Piskáček

Fotografie:

Miroslav Hrstka

LIBKOVICE POD ŘÍPEM REKONSTRUKCE SOKOLOVNY

53

V roce 1919 byla v Libkovicích pod Řípem založena místní sokolská jednota. Díky odhodlání jejích členů a vybraným finančním prostředkům se podařilo již v roce 1921 postavit Sokolovnu. Po roce 1948 sokolovna přešla pod místní národní výbor. Pod jeho správou se nacházela do roku 1990. Během této doby proběhly dvě opravy budovy.

Po roce 1990 sokolovnu převzal zpět Sokol Libkovice pod Řípem. Ten po počátečním nadšení neměl prostředky a síly na opravy a údržbu budovy a v roce 2015 se s obcí dohodl na zpětném převedení pod její správu, i když se to neobešlo bez komplikací ze strany minulého vedení České obce sokolské. Poté následovala vlastní projektová příprava a realizace rekonstrukce, která proběhla ve dvou etapách a skončila v roce 2022.

ÚSTECKÝ KRAJ

Období realizace:

2007–dosud

Iniciátor proměny:

Spolek Za záchranu kostela
svatého Jiljí
Ing. arch. Ivana Kischová

LIBYNĚ U LUBENCE ZÁCHRANA KOSTELA SVATÉHO JILJÍ A VOCHLICKÉ ROZHLEDNY

54

Navštivte vitrážové muzeum. Kostel, ve kterém muzeum vzniklo, již měl demoliční výměr. Neměl dokonce ani střechu a staticky nebyl zajištěn. Roku 2007 se budovy ujal spolek dobrovolníků, který se pustil do oprav. Kostel je nyní již téměř zrenovován. Na kruchtě můžete nalézt malou mini-galerii a v podkroví kostela vzniklo malé regionální muzeum. Vystoupejte k Vochlické rozhledně a projděte si naučnou stezku. Vochlická rozhledna je třetí nejstarší dosud stojící rozhledna u nás. Postavena byla v roce 1881 Klubem českých turistů, který se při její stavbě inspiroval červenými věžemi na erbu Lubence. Během dvou světových válek začala rozhledna chátrat a upadla v zapomnění. V roce 2007 se polozříčené romantické stavby ujala skupina místních nadšenců a rozhodla se ji zachránit. Nově byla slavnostně otevřena roku 2011.

ÚSTECKÝ KRAJ

Období realizace:
březen 2022 – březen 2023

Iniciátor proměny:
Obec Modlany

Projektant:
VODNÍ DÍLA – TBD a.s.

Fotografie:
Archiv obce Modlany

MODLANY MALÁ VODNÍ NÁDRŽ

55

Nevzhledným prostorem, zarostlým nálety, protékal potůček. Retenční schopnost území byla minimální, což mělo negativní vliv na schopnost zadržovat vodu v krajině a zlepšovat mikroklima. Na základě studie vznikl projekt na výstavbu Malé vodní nádrže.

Výstavba začala 24. března 2022. Nejprve bylo nutné odstranit násypy a sedimenty a prohloubit dno potoka. Následovala výstavba kamenných břehů a vybudování vypouštěcího a přepadového systému.

Součástí projektu byla i revitalizace okolí a vytvoření rekreačních zón pro veřejnost. Projekt byl dokončen na konci března 2023.

Nová nádrž plní svou funkci a přispívá k zadržování vody v krajině. Zlepšila se také biodiverzita v okolí. Nově vzniklé prostory pro odpočinek a pěší stezky nyní nabízejí občanům možnost relaxace v příjemném prostředí.

ÚSTECKÝ KRAJ

Období realizace:

2021–2024

Iniciátor proměny:

Ing. Roman Forfera, starosta obce

Autor projektu:

....kontinual, projekční ateliér, Praha

Fotografie:

Petr Číla (Vandey studio)
Petra Vojtěchová (archív obce)

RYBNIŠTĚ NOVÁ RYBNIŠŤSKÁ NÁVES

56

V centru Rybniště se nacházela nevyužívaná travnatá plocha. Její proměna začala už v roce 2017. Tehdy se při společném plánování a později při projektování narodil rybnišťský panáček.

Vzniklo nové spojení hlavních chodníků, které navíc doplnil okruh pro inline bruslení. Hlava panáčka leží v sadu v květnaté louce, trup slouží jako místo setkávání, pod nohama má kostel sv. Josefa a stinná stromořadí. Svou otevřenou náručí vítá velké i malé návštěvníky.

Součástí úprav byla také kompletní revitalizace zeleně, zřízení veřejného osvětlení, vybudování parkoviště, veřejného WC, dřevěného altánu a instalace herních a fitness prvků.

ÚSTECKÝ KRAJ

Období realizace:

červen 2022 – srpen 2023

Iniciátor proměny:

Správa železnic, státní organizace

Projektant:

Zefraprojekt, s.r.o.

Fotografie:

Správa železnic, státní organizace

RYBNIŠTĚ OPRAVA NÁDRAŽNÍ BUDOVY

57

Železniční stanice Rybniště se nachází v Ústeckém kraji a patří k významným dopravním uzlům v oblasti Lužických hor. Byla otevřena v roce 1869 jako součást železniční trati z Bakova nad Jizerou do Eibau. Tato dráha měla klíčový význam pro průmyslový rozvoj regionu.

V roce 2023 byla výpravní budova železniční stanice Rybniště opravena do historizujícího vzhledu, který respektuje původní architektonické prvky a atmosféru 19. století.

Během opravných prací došlo k obnovení fasády budovy včetně detailů, které připomínají původní vzhled stanice.

Opravy se týkaly také vnitřních prostor, kde byly obnoveny nejen zázemí pro údržbu a provozní prostory, ale i zóna určená pro cestující. Výsledek tak spojuje historické dědictví s moderními technologiemi.

ÚSTECKÝ KRAJ

Období realizace:

červenec–říjen 2023

Iniciátor proměny:

Městský obvod Ústí nad Labem – Střekov

ÚSTÍ NAD LABEM – STŘEKOV REKONSTRUKCE HŘIŠTĚ ŽELVA

58

Revitalizace zanedbaného sportoviště na sídlišti Kamenný vrch v městské části Střekov v Ústí nad Labem měla za cíl vybudovat plnohodnotné místo pro sportovní volnočasové aktivity. Nejprve byly odstraněny původní dva herní prvky, počítadlo a skákací panák.

Na stejném místě vznikly dvě nové volnočasové plochy s 3D prvky a trampolínami. Nahrazením stávající zdi novou nižší zídkou se prostor hřiště otevřel, propojil se s okolím a přestal působit stísněně.

KRAJ VYSOČINA

Období realizace:

červenec 2021 – říjen 2022

Iniciátor proměny:

Státní pozemkový úřad
Krajský pozemkový úřad pro
Kraj Vysočina – Pobočka
Třebíč

Autor projektu:

EKOS T, spol. s r.o.

Fotografie:

Státní pozemkový úřad

SLAVIČKY MALÁ VODNÍ NÁDRŽ S TŮNÍ A MOKŘADY

59

V původně podmáčeném a hospodářsky nevyužívaném území v jižní části obce byla zrealizována obnova malé vodní nádrže s mokřady a tůň. Značně porušenou hráz bývalé vodní nádrže v celé délce značně prorůstaly náletové dřeviny. Také zátopová část nádrže zarůstala náletovými dřevinami. V místě tůně se v minulosti nacházela zahloubená vodní plocha.

Revitalizace si kladla za cíl zajistit zadržování vody v krajině, zvýšení biologické rozmanitosti území a vznik nových přírodně cenných biotopů. V okolí vodní nádrže, mokřadů a tůň bylo vysazeno rozlehlé biocentrum, které má v území velmi důležitý význam.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Období realizace:

2017–2023

Iniciátor proměny:

Muzeum jihovýchodní
Moravy ve Zlíně

Autor projektu:

TECHNICO Opava s.r.o.

Fotografie:

© archív MJVM

DRNOVICE

NOVÉ NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKY PLOŠTINA

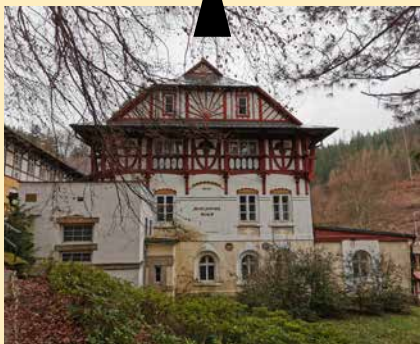
60

Cílem rekonstrukce Národní kulturní památky na Ploštině bylo proměnit místo v živé muzejní centrum důstojně připomínající památku 28 obětí nacistického zločinu v závěru války.

Komplex nově po rekonstrukci tvoří tři objekty. Je to zejména zcela nová budova návštěvnického centra, jejíž oválný tvar, zelená střecha a citlivé zasazení do terénu respektují charakter valašské krajiny.

Zásadní rekonstrukcí prošlo také stavení čp. 23 postavené v roce 1947 v rámci humanitární pomoci pozůstalým rodinám. V obou objektech jsou instalovány nové, moderní expozice *Tragédie na Ploštině* a *Nová Ploština*, které jsou doplňovány sezónními výstavami. Obnovy a vyčištění se dočkal i památník odboje, národní kulturní památka od zlínského architekta Šebestiána Zeliny.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Období realizace:
2021–2024

Iniciátor proměny:
Lázně Luhačovice, a.s.

Autor projektu:
Ing. Petr Všeťka

LUHAČOVICE SLUNEČNÍ LÁZNĚ

61

Památkově chráněný areál Jurkovičova Vodoléčebného ústavu a Říčních a slunečních lázní v Luhačovicích, po obnově nazvaný Sluneční lázně, prošel po letech chátrání v období 2021–2024 rozsáhlou obnovou. Rekonstrukce zachránila nejen architektonicky cenné budovy, ale také obnovila atmosféru zlaté éry lázní.

Návštěvníci zde dnes najdou expozici věnovanou přírodním léčivým zdrojům, hudbě Leoše Janáčka, a především Jurkovičově architektuře. Sluneční lázně tak znovu ožívají jako důležitá součást kulturního dědictví. Zároveň se opět stávají místem pro setkávání a konání kulturních a společenských akcí.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Období realizace:

duben 2023 – červen 2024

Iniciátor proměny:

Miroslav Kovářík, starosta

Autor projektu:

Miroslav Kovářík

Fotografie:

Obec Modrá, Tomáš Slavík,
Robin Závodný

MODRÁ KLENOTNICE VELKÉ MORAVY – VELKOMORAVSKÉ SÍDLIŠTĚ STŘEDNÍHO POMORAVÍ

62

V obci Modrá stál až do počátku 20. století kostel sv. Jana Křtitele z přelomu 9.-10. století. Stál zde tedy více než 1 000 let. V roce 2000 se pro veřejnost otevřela jeho replika. Vzhledem k tomu, že se v této lokalitě nacházelo významné sídliště za dob Velké Moravy, podařilo se za další čtyři roky obci Modrá otevřít i archeoskanzen s dvěma desítkami replik původních zaniklých staveb z období Velké Moravy.

Významnou proměnou se stala právě výstavba podzemní Klenotnice Velké Moravy v roce 2023. V Klenotnici jsou vystaveny nejzajímavější nálezy velkomoravských šperků, okras a zbraní. Návštěvník má doslova na dosah ruky zlatý i stříbrný poklad jako svědectví zručnosti našich předků.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Období realizace:
2018–2023

Iniciátor proměny:
Obec Návojná

Autor projektu:
Ing. arch. Taťána
Tzoumasová

Fotografie:
Archiv obce Návojná,
Luděk Ovesný – Zlínský kraj

NÁVOJNÁ OBNOVA TRADIČNÍ ROUBENKY

63

Roubený dům č. p. 4 v Návojně patří mezi vynikající příklady lidového stavitelství, a to včetně účelových přístavek. Jedná se o stavení původně z první poloviny 19. století stojící štítem do ulice. Přední část domu (jizba a síň) je vyroubena z tesařských profilů na kamenné podezdívce. Zadní část (komora) je vyzděna, za ní je kůlna. Sedlová střecha je krytá šindelem. Před chalupou stával kamenný chlívek.

V rámci obnovy byly použity tradiční materiály a uchovány řemeslné detaily. Dům je kvalitní ukázkou lidové architektury na Valašsku. Obec postupně upravuje i bezprostřední okolí. Do vlastnictví získala i sousední dům, s nímž má dům č. p. 4 společný dvůr. Vznikl tak ucelený prostor v centrální části obce, který může být využíván ke společenským akcím. Roubenka je postupně vybavována autentickým mobiliářem.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Období realizace:

duben 2022 – duben 2023

Iniciátor proměny:

Město Chropyně

Projektant:

Ing. Radomír Gregor

Fotografie:

Město Chropyně

CHROPYNĚ REKONSTRUKCE MĚSTSKÉHO KULTURNÍHO STŘEDISKA

64

Městské kulturní středisko v Chropyni sídlí v budově bývalého pivovaru, zrušeného v letech 1857–1858. O 10 let později byly jeho prostory upraveny na konírny a z panské hospody se staly byty úředníků. Současnému účelu slouží objekt od 50. let 20. století.

Budova postupně chátrala a vybavení zastarávalo. Proto se vedení obce rozhodlo k nákladné rekonstrukci. Díky ní má nyní obec moderní prostory pro pořádání kulturních a společenských akcí.

SLOVENSKO

Období realizace:

2022–2023

Iniciátor proměny:

Obec Bernolákovo

Autor projektu:

Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD.

Ing. arch. Marcela Murínová

Ing. arch. Michal Vaňo

Ing. Lukáš Kramarčík

Ing. arch. Ondrej Jobus

Fotografie:

Obec Bernolákovo

BERNOLÁKOVO

PAMIATKOVÁ OBNOVA

A ADAPTÁCIA STARÉHO VODOJEMU NA VYHLIADKOVÚ VEŽU

65

Starý vodojem - Várdomb je národnou technickou pamiatkou. Bol postaven začiatkom 20. storočia (zrejme roku 1912) na zvyšku stredovekého hradu Čeklíz, ktorý zanikol koncom 15. storočia. Vodojem bol postaven v historizujúcom štýle, aby výzorom pripomínal stredovekú hradnú vežu. Predlohou bol pravdepodobne vodojem v Komárne od uhorského kráľovského inžiniera Zárka Elméra. V 18. storočí zde stál barokový vodojem, ktorý zásoboval vodou neďaleký kaštieľ. Je nanajvýš pravdepodobne, že obe technické stavby boli postavené síce v rôznom čase, ale na tom istom mieste, kde sa pôvodne nachádzala obranná veža hradu. V druhej polovici 20. storočia vodárenska veža stratila svoje využitie a chátrala. Poškodenia boli natoľko závažné, že ich bolo potrebné rekonštruovať na základoch dobových fotografií z roku 1934.

SLOVENSKO

Období realizace:

červen–listopad 2024

Iniciátor proměny:

Obec Čachtice – Čachtický hrad

Autor projektu:

Chronogram s.r.o., Bratislava

Fotografie:

Obec Čachtice – Čachtický hrad

ČACHTICE ČACHTICKÝ HRAD – REKONŠTRUKCIA OBYTNEJ VEŽE A ČASTI VÝCHODNÉHO PALÁCA

66

Priestor pochôdzneho stropu obytnej veže a časť priestoru Východného paláca neboli zaizolované a odvodnené. Zrážky spôsobili deštrukciu murív a drevených častí pôvodného stropu.

Na základe statického posudku sa zistilo, že pôvodný strop staticky nevyhovuje. Krajský pamiatkový úrad Trenčín pri kontrole na mieste uložil úlohu odvodniť a zaizolovať priestory obytnej veže a častí Východného paláca, nad ktorou nie je strecha.

Práve v priestoroch obytnej veže Čachtického hradu bola štyri roky väznená grófka Alžbeta Báthory a tu aj 21. 8. 1614 zomrela prirodzenou smrťou.

SLOVENSKO

Období realizace:
leden–prosinec 2024

Iniciátor proměny:
Mesto Hlohovec

Autor projektu:
Ing. arch. Dušan Kmety
Ing. Ľubomír Kmety

Fotografie:
Mesto Hlohovec

HLOHOVEC OBNOVA OBJEKTU ŠKOLSKEJ BUDOVY M. BENKU

67

Mesto Hlohovec pokračuje v zlepšovaní podmienok pre vzdelávanie a starostlivosť o deti vo svojich materských a základných školách. Projekt obnovy objektu na ulici M. Benku bol realizovaný s cieľom obnoviť nevyužívanú bývalú školskú budovu a získať moderné vzdelávacie zariadenie dostupné pre obyvateľov mesta.

Od začiatku nového roka patrí objekt pod správu ZŠ s MŠ Arpáda Felcána ako elokované pracovisko. Prevádzka materskej školy bola zahájená 8. januára 2025 dvoma triedami. Obnovou budovy sa vyriešil dlhodobý problém nedostatočnej kapacity základnej školy s materskou školou v tejto časti mesta.

SLOVENSKO

Období realizace:
září–prosinec 2024

Iniciátor proměny:
Mesto Hlohovec

Autor projektu:
PAMARCH, s.r.o. Nitra
Autori Mgr. arch. Andrej
Krchňák a Mgr. art. Tomáš
Kružlík

Fotografie:
Mesto Hlohovec

HLOHOVEC ZÁMOK HLOHOVEC – ZÁPADNÁ FASÁDA VÝCHODNÉHO KRÍDLA NÁDVORIA

68

Zámok s nádvorím sa nachádza na návrší nad mestom Hlohovec a je obklopený rozsiahlym areálom, ktorý z väčšej časti vytvára chránený park, tvoriaci s ostatnými budovami areálu národnej kultúrnej pamiatky (NKP). Objekt zámku je štvorkrídlový na pôdoryse nepravidelného štvoruholníka s hlavným vstupom vedúcim cez severné krídlo k dominantnej príjazdovej ceste lemovanej alejou.

Mesto sa v roku 2024 pustilo do realizácie štvrtej steny západnej fasády východného krídla nádvorja a prispieť obnovou nádherne zdobenej steny k celkovej atmosfére dominanty Hlohovca.

SLOVENSKO

Období realizace:
máj 2018 - október 2023

Iniciátor proměny:
Mesto Holíč

Autor projektu:
Ing. arch. Jozef Kolacia

Fotografie:
archív Mesta Holíč

HOLÍČ HOSPODÁRSKA BUDOVA HOLÍČSKEHO ZÁMKU II. - KONIAREŇ

69

Objekt hospodárskej budovy tzv. Koniarne vznikol pri tereziánskej prestavbe zámockého areálu pravdepodobne v 40. rokoch 18. storočia. Prízemná dvojkrídlavá stavba je pozdĺžny dvojtrakt so špecifickou funkciou. Vo východnom a nižšie položenom trakte sa nachádzali stajne pre kone, priestory v západnom trakte boli čiastočne obytné, na čo poukazuje prítomnosť barokových nástenných malieb s čínskymi motívami. Zásahy do objektu boli realizované v 80. rokoch 20. storočia a až v roku 2010 začal vlastník objektu – Mesto Holíč s prípravou zámeru celkovej obnovy objektu.

Objekt hospodárskej budovy tzv. Koniarne tvorí vstupnú časť do areálu Holíčskeho zámku. Rekonštrukcia tohto objektu bola nevyhnutná z dôvodu rozsiahlej deštrukcie objektu.

SLOVENSKO

Období realizace:

2011–2015

Iniciátor proměny:

Rodina Beláčková

Autor projektu:

Rodina Beláčková

KOTEŠOVÁ KAPLNKA SV. RODINY

70

V rokoch 2011–2015 rodina Gustáva Beláčka vybudovala v blízkosti neskorogotického kaštieľa v Kotešovej kaplnku sv. Rodiny.

Čiastočne boli použité staršie kamenné základy z 18. Storočia, pôvodne slúžiace ako hospodárske stavby prislúchajúce ku kaštieľu. Kaplnka je posvätená a konajú sa v nej bohoslužby. Eklektická stavba je zariadená inventárom a dielami naprieč storočiami, ktoré pochádzajú z celej strednej Európy.

V priestore sa konajú príležitostné galerijné výstavy obrazov, fotografií a gobelínov.

Pravidelne sa tu konajú koncerty vážnej hudby s medzinárodne etablovanými umelcami. Na chóre sa nachádza historický organ značky Rieger Budapešť z roku 1895.

SLOVENSKO

Období realizace:

2010–2012

Iniciátor proměny:

SYNOT GASTRO SLOVAKIA,
s. r. o.

Autor projektu:

Ing. arch. Džadoň
Ing. arch. Polášek
interiér - Ing. Valenta

Fotografie:

SYNOT GASTRO SLOVAKIA,
s. r. o.

TRENČÍN REKONŠTRUKCIA A MODERNIZÁCIA HOTELA TATRA TRENČÍN

71

Hotel Elizabeth, pôvodne nazývaný „Erszebet Szalo“, bol postavený barónom Arminom Popperom. Svoju činnosť začal 1. januára 1902 a okamžite sa stal súčasťou spoločenského a kultúrneho života mesta Trenčín. Šľachta sa tu stretla s dokonalým komfortom a službami viedenských zariadení. V roku 1921 bol hotel premenovaný na Hotel Tatra. Rok 2001 bol pre hotel jedinečný, oslávil svoje 100. výročie.

Od roku 2010 do roku 2012 prešiel hotel rozsiahlou rekonštrukciou na moderný obchodný a wellness hotel a zároveň si zachoval pôvodné čaro secesnej architektúry a jedinečnú historickú atmosféru. Ďalej propagoval svoju dôležitú úlohu v meste Trenčín. Hotel Elizabeth sa nachádza v srdci mesta Trenčín priamo pod stredovekým trenčianskym hradom.

SLOVENSKO

Období realizace:

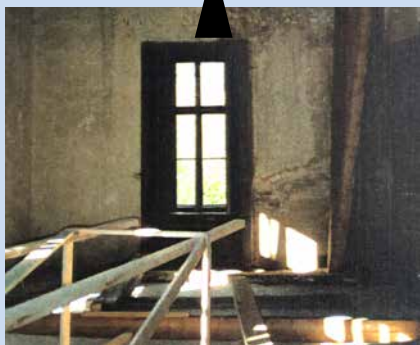
2005–dosud

Iniciátor proměny:

Občianske združenie „Galéria Vítkovce

Fotografie:

Občianske združenie „Galéria Vítkovce“

VÍTKOVCE PRI TOPOĽČANOCH KLASICISTICKÝ KAŠTIEL

72

Po citlivej rekonštrukcii vznikla typická klasicistická stavba so všetkými typickými znakmi. Interiér je odlišný podľa poschodia. Na prízemí boli pod niekoľkými vrstvami maľby objavené pôvodné nástenné a stropné maľby, ktoré boli identifikované ako tzv. pompejské. Tieto nástenné maľby sú typickým znakom klasicizmu polovice 19. storočia. Nie je známe, či sa takéto maľby zachovali ešte aj v inom objekte na Slovensku. Existujú iba v Nemecku v Aschaffenburgu a v Ludvigshöhe. Stredné poschodie vykazuje typické znaky interiéru z polovice 19. storočia so štukaturami, zrkadlami, náznakmi iónskych stĺpov, mramorovej podlahy, štýlu okien. Aj dvere a knižnica vykazujú známky jednoduchosti tvarov geometrického charakteru, dokonca aj zábradie na balkóne je v zodpovedajúcom štýle.

SLOVENSKO

Období realizace:

2016-2024

Iniciátor proměny:

Bohdal s.r.o.

Autor projektu:

Ateliér DV z Trnavy pod vedením architekta Ing. Pavla Ďurka.

Fotografie:

GOYA Vitality s. r. o.

VODERADY

GOYA VITALITY****

KAŠTIEĽ

73

Voderadské panstvo vlastnil približne od polovice 17.st. šľachtický rod Zichy. Kaštieľ sa využíval ako letné sídlo na odpočinok a poľovačky. Po druhej svetovej vojne prešiel procesom znárodnenia a takmer 50 rokov v ňom sídlila stredná poľnohospodárska škola. V roku 2007 bolo pôsobenie školy ukončené a budova postupne chátrala.

Impulz ku zmene nastal, keď pán Bohdal pri kávičke listoval v novinách a padol mu do oka inzerát s oznamom verejnej súťaže na kaštieľ. Neváhal, išiel na obhliadku a zbadal v ňom príležitosť na zhmotnenie svojej predstavy o investícii. Kaštieľ sa zmenil na rodinný chateau hotel GOYA VITALITY**** s celoročnou prevádzkou. Zreštaurované historické sály slúžia na spoločenské, kultúrne a vzdelávacie akcie.

SLOVENSKO

Období realizace:

2019–2022

Iniciátor proměny:

Obec Zborov, Zborovská farnost

Autor projektu:

KPÚ Prešov

Fotografie:

Obec Zborov,
Zborovská farnost

ZBOROV

KOSTOL SVÄTEJ ŽOFIE

74

Kostol svätej Žofie bol postavený ako prístavba k rozsiahlemu objektu Rákociovskej kúrie okolo roku 1630. Iniciátorkou tejto stavby bola Žofia Rákociová, rodená Barthoryová. „Žofia“ bola postavená ako dvorná kaplnka. Kaštieľ aj kaplnka sa neskôr stali majetkom rodu Aspremont a neskôr rodu Erdödy. Tento rod v roku 1905 celý zborovský majetok odpredal uhorskému štátu. Veľkú ranu znamenal požiar, ktorý vypukol v apríli 1914. V 50. rokoch minulého storočia slúžil ako sklad poľnohospodárskych surovín.

Napokon sa ho však z iniciatívy zborovskej farnosti a obce podarilo zachrániť a dnes môže slúžiť svojmu novému poslaniu. Vďaka programu INTERREG SK-PL bol v rokoch 2020-2022 komplexne obnovený celý interiér kostola vrátane reštaurátorských prác.

ZÁSTUPCI KRAJŮ V ORGANIZAČNÍM TÝMU:

Jihočeský – **Helena Sosnová**

Jihomoravský – **Iveta Macurová**

Královéhradecký – **Veronika Janáčková,
Lucie Rovenská**

Liberecký – **Ivana Hujerová, Pavlína Koděrová**

Olomoucký – **Jana Olivíková**

Pardubický – **Evžen Vokál**

Plzeňský – **Miloslav Michalec, Lenka Šmejkalová,
Václav Baxa**

Středočeský – **Kateřina Pešatová, Blanka Švarcová**

Ústecký – **Jana Červinková**

Zlínský – **Tomáš Marek**

Organizační tým výstavy (část)

Zleva Tomáš Marek (Zlínský kraj), Petr Houdek (člen spolku Cestami proměn – CP), Antonín Slabý (člen revizní komise spolku CP), Václav Baxa (Plzeňský kraj), Hana Pavlátová (členka spolku CP), Jana Pastyříková (členka spolku CP), Vlasta Frázová (členka spolku CP), Lenka Šmejkalová (Plzeňský kraj), Jana Červinková (Ústecký kraj), Tereza Zatřepálková (členka rady spolku CP a produkční výstavy Má vlast), Jana Kubitová (členka spolku a moderátorka výstavy), Tomáš Mařík (člen rady spolku), Drahomíra Kolmanová (ředitelka spolku CP), Jan Kazimour (kurátor výstavy Má vlast)

Tým Konzorcia Moja vlast:

Zleva Juraj Šedivý, Milan Galanda, Jana Podhorská, Oliver Baláž, Peter Horanský, Zuzana Luhová, Daniel Kollár

Texty a fotografie: zástupci vystavovatelů a uvedení autoři

Kurátor výstavy: Ing. arch. Jan Kazimour

Koordinace a spolupráce: Drahomíra Kolmanová

Redakce textů: Tereza Zatřepálková

Korektury textů: Marta Škubalová

Úprava fotografií: Anna Pavlíková

Grafika: Matěj Čadil

Překlady textů na plakátech do anglického jazyka: Jarmila Hájková

Spolupráce Slovensko: Jana Podhorská

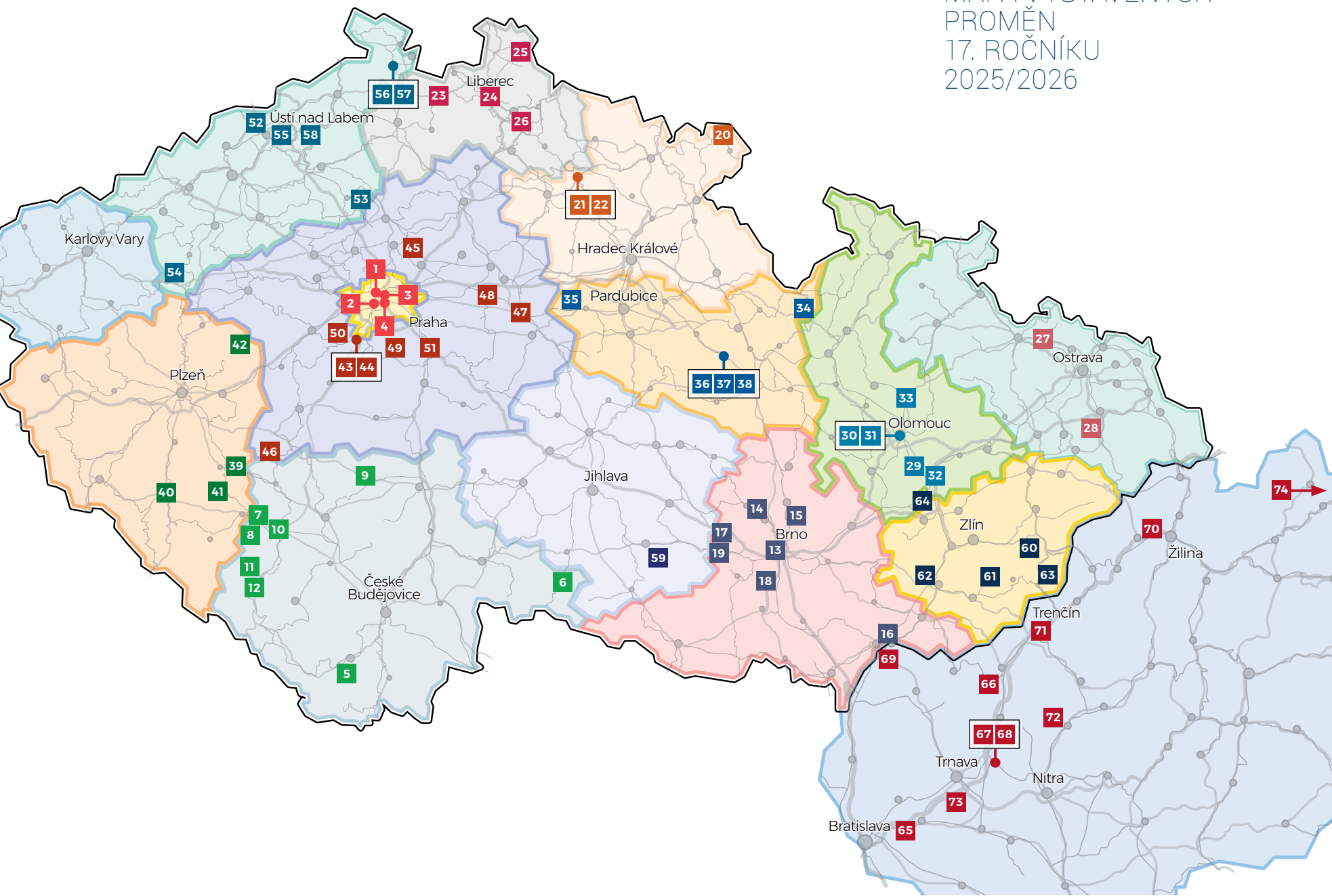
Vydal: Cestami proměn, z.s. v roce 2025

Tisk: H.R.G. spol. s r.o., Svitavská 1203, 570 01 Litomyšl

www.cestamipromen.cz

www.kulturnepremenyslovenska.sk

MAPA VYSTAVENÝCH
PROMĚN
17. ROČNÍKU
2025/2026

PROMĚNY 17. ROČNÍKU 2025/2026

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

- 1 Praha 1 – Staré Město – Zahrada domu U Censorů
- 2 Praha 2 – Vyšehrad – Revitalizace Mýtného plácku
- 3 Praha 3 – Žižkov – Obnova Tachovského náměstí
- 4 Praha 10 – Vinohrady – Revitalizace dětského hřiště Sobotecká

JIHOČESKÝ KRAJ

- 5 Bohdalovice u Větřní – Revitalizace hlavního odvodňovacího zařízení
- 6 Dačice – Oprava nádražní budovy
- 7 Horní Poříčí – Most přes řeku Otavu – po sto letech opět v novém
- 8 Kladruby – Obnova tůní v zámeckém parku
- 9 Milevsko – Proměna sálu Domu kultury
- 10 Strakonice – Ostrov 1415 – Komunitní centrum
- 11 Vacov – Rekonstrukce a dostavba náměstí
- 12 Vimperk – Oprava nádražní budovy

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

- 13 Brno – Nový plot kolem Botanické zahrady
- 14 Drásov – Rekonstrukce zdravotního střediska
- 15 Olomučany – Kulturní centrum
- 16 Rohatec – Komunitní centrum Kolonie po 150 letech v novém kabátu
- 17 Rudka – Revitalizace rybníka
- 18 Syrovice – Nástavba základní školy
- 19 Zbraslav – Revitalizace prostor kulturního domu

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

- 20 Heřmánkovice – Procházka historií obce
- 21 Nová Paka – Obnova freskové výzdoby kostela Nanebevzetí Panny Marie
- 22 Nová Paka – Rekonstrukce Růžencového schodiště

LIBERECKÝ KRAJ

- 23 Jablonné v Podještědí – Záchrana kostela Narození Panny Marie
- 24 Liberec – Kavárna DOK Nordbeans
- 25 Nové Město pod Smrkem – Oprava nádražní budovy
- 26 Pěnčín-Krásná – Kittelův dům

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

- 27 Kravaře – Rekonstrukce nádražní budovy
- 28 Palkovice – Dům služeb

OLOMOUCKÝ KRAJ

- 29 Majetín – Komunitní centrum
- 30 Olomouc – Jihoslovanské mauzoleum
- 31 Olomouc – Olomoucká náplavka – nábřeží Josefa Jařaba
- 32 Přerov – Dešťová zahrada s vodními prvky
- 33 Šternberk – Domov pro seniory Oblouková

PARDUBICKÝ KRAJ

- 34 Červená Voda – Červenovodské muzeum paměti a přírody
- 35 Kladruby nad Labem – Rekonstrukce objektů bývalé vrátnice Národního hřebčína
- 36 Litomyšl – Obnova Panského domu
- 37 Litomyšl – Rekonstrukce Rodného bytu Bedřicha Smetany
- 38 Litomyšl – Rekonstrukce SŠ zahradnické a technické Litomyšl

PLZEŇSKÝ KRAJ

- 39 Kasejovice – Rekonstrukce kaple sv. Vojtěcha v Boučku
- 40 Klatovy – Rekonstrukce bývalé vojenské ubytovny
- 41 Myslív – Oživení poloroubenky
- 42 Zvíkovec – Obnova kostela Nanebevzetí Panny Marie

STŘEDOČESKÝ KRAJ

- 43 Černošice – Proměna černošického nádraží
- 44 Černošice – Vila Tišnovských – od činžáku k radnici
- 45 Dřísy – Přestavba obecního domu
- 46 Hvožďany – Multifunkční hřiště
- 47 Kolín – Restaurování zámecké kaple
- 48 Pečky – Kulturní dům Pečky – proměna s respektem k tradici
- 49 Psáry – Domov Laguna – Propojené světy
- 50 Řevnice – Komunitní centrum Sklad_13
- 51 Senohraby – Oprava nádražní budovy

ÚSTECKÝ KRAJ

- 52 Dubí – Kostel Nanebevzetí panny Marie na Cínovci
- 53 Libkovic pod Řípem – Rekonstrukce sokolovny
- 54 Libyně u Lubence – Záchrana kostela svatého Jiljí a Vochlické rozhledny
- 55 Modlany – Malá vodní nádrž
- 56 Rybníště – Nová rybníšská náves
- 57 Rybníště – Oprava nádražní budovy
- 58 Ústí nad Labem – Střekov – Rekonstrukce hřiště Želva

KRAJ VYSOČINA

- 59 Slavičky – Malá vodní nádrž s tůní a mokřady

ZLÍNSKÝ KRAJ

- 60 Drnovice – Nové návštěvnické centrum Národní kulturní památky Ploština
- 61 Luhačovice – Sluneční lázně
- 62 Modrá – Klenotnice Velké Moravy – Velkomoravské sídliště středního Pomoraví
- 63 Návojná – Obnova tradiční roubenky
- 64 Chropyně – Rekonstrukce městského kulturního střediska

SLOVENSKO

- 65 Bernolákovo – Pamiatková obnova starého vodojemu
- 66 Čachtice – Rekonštrukcia obytnej veže a časti Východného paláca
- 67 Hlohovec – Obnova objektu školskej budovy M. Benku
- 68 Hlohovec – Zámok Hlohovec – západná fasáda východného krídla nádvoria
- 69 Holíč – Hospodárska budova Holíčskeho zámku II. - Koniareň
- 70 Kotešová – Kaplnka sv. Rodiny
- 71 Trenčín – Rekonštrukcia a modernizácia Hotela Tatra Trenčín
- 72 Vítkovce pri Topoľčanoch – Kaštieľ Vítkovce
- 73 Voderady – Kaštieľ Voderady
- 74 Zborov – Kostol svätej Žofie

Pořádá

CESTAMI PROMĚN, Z.S.

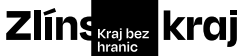

O.Z. MOJA VLAST –
KULTURNĚ PREMĚNY
SLOVENSKA

Strategický partner

Hlavní partner
17. ročníku

Partnerské kraje

Jihočeský kraj

jiho**m**oravský kraj

Partneři

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MINISTERSTVO
KULTURY

JASAN
zahradnické služby

Realizováno s finanční podporou Ministerstva cestovního ruchu a športu Slovenskej republiky

Mediální partneři

Jsme Zlínský kraj, místo, kde žije tvůrčí duch.

Zlínský kraj je hrdým
hlavním partnerem
17. ročníku putovní
výstavy Má vlast
cestami proměn.

U nás se setkávají tradice s inovacemi a příběhy se mění v zážitky.

Zlínský kraj

Kraj bez
hranic